ΕΤΟΣ Ε' Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 31 Μαρτίου 1891 Ἀριθ. 206

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ. χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
7 Ὁδὸς Μουσῶν καὶ Νίκης 7
Πλατεῖα Συντάγματος.

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ "Ἑστίας"

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ' καὶ δ' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ βασίλισσα εἰς τὸ Κυριακὸν σχολεῖον. — Σιωπὴ (ποίημα ὑπὸ κ. Σαπφοῦς Λεοντιάδος). — Ὁ στέφανος τῆς εὐτυχίας (ὑπὸ δεσποινίδος Πηνελόπης Παναγιωτίδου). — Κακὴ μήτηρ. Β'. (ὑπὸ κ. Ἑλένης Στ. Παπαδάκη) — Ἡ ἑορτὴ τῆς 25ης Μαρτίου ἐν Λαυρίῳ (ὑπὸ κ. Μ. Δ.). — Ἡ ἀγορὰ τῶν Κυριῶν. — Παραδόσεις Μουσικῆς καὶ εὐεργετικὴ συναυλία. — Ἀλληλογραφία. — Συμβουλαί. — Συνταγαί. — Ἐπιφυλλίς.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» ἐκφράζει τὰς θερμὰς αὐτῆς εὐχαριστίας πρὸς ἁπάσας τὰς ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εὐγενεῖς συναδέλφους, αἵτινες μετ' εἰλικρινοῦς χαρᾶς ἐχαιρέτισαν τὴν ἐπέτειον τῆς πενταετηρίδος αὐτῆς.

Πέποιθε δὲ ὅτι παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν ἰσχυρῶν αὐτῆς συναδέλφων βαίνουσα καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐν τῷ μέλλοντι ὡς καὶ ἐν τῷ παρελθόντι ἐνισχυομένη θέλει ἐξακολουθήσει ἐπιτυχῶς τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα, ὃν ὑπὲρ τοῦ φύλου της ἀνέλαβε.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Ὅμοιαι πρὸς τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ, ἅτινα θάλπουσι καὶ εὐωδιάζουσι ἐπὶ τῆς ξηρᾶς καὶ πετρώδους γῆς, χωρὶς περιποιήσεις καὶ καλλιέργειαν καὶ προφυλάξεις ἀπὸ ὑετοὺς καὶ καταιγίδας αἱ κόραι τοῦ λαοῦ, αἱ μαθήτριαι τοῦ Κυριακοῦ Σχολείου μας χύνουσιν ἄφθονα τὰ ἀρώματά των εἰς τοὺς πτωχικοὺς τῶν γονέων των οἰκίσκους, εἶναι ἀκτῖνες φωτὸς διὰ τὸν συννεφώδη οὐρανὸν τῶν δυστυχῶν ἐργατικῶν τάξεων.

Ὁ ἀργυρόηχος γέλως, τὸ χαρίεν καὶ πλῆρες ζωῆς βάδισμα, ἡ ἀδιαφορία διὰ τὴν χλιδὴν καὶ τὴν αἴγλην τῶν εὐπόρων ὁμηλίκων των, ἡ ὑπομονή, ἡ ἐγκαρτέρησις, ἡ φιλεργία, ἰδοὺ αἱ κυριώταται ἀρεταὶ τῶν Ἑλληνίδων ἐργατίδων.

Γεννῶνται ἐντὸς ὑπογείου ἢ καλύβης. Βρέφη ἐγκαταλείπονται εἰς τὴν κοιτίδα των ἐπὶ ἡμέραν ὅλην, διότι ἡ μήτηρ πλύνει ἢ ἐργάζεται ἐπὶ ἡμερομισθίῳ. Νήπια ἀναπτύσσονται, μεταχειριζόμενα τὰς τρυφερὰς παιδικὰς χεῖρας των εἰς μικρὰς ἐργασίας, βοηθοῦσαι τὴν πρὸς τὴν ἔνδειαν ἀκαμάτως παλαίουσαν μητέρα. Ἀντὶ θωπειῶν καὶ γλυκέων λόγων, ραπίσματα καὶ ὕβρεις καὶ βλασφημίαι. Ἀντὶ γελώτων καὶ παιδικῶν παιγνίων καὶ χαρᾶς, δάκρυα καὶ ἐπιτιμήσεις καὶ μομφαί.

Οἱ πτωχοί, οἱ δυστυχεῖς, οἱ ἀπόκληροι τῆς τύχης εἶναι ἀμείλικτοι διὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν. Δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσουν, ὅτι τὸ μικρὸν ἔχει ἀνάγκην νὰ παίζῃ, νὰ γελᾷ, νὰ θορυβῇ, ἔστω καὶ ἐὰν ριγῇ καὶ πεινᾷ, ἔστω καὶ ὅταν αὐτοὶ ὑφίστανται ὅλας τὰς βασάνους τῆς δυστυχίας καὶ ἀθλιότητος.

Ὁ χρυσοῦς γέλως λοιπὸν τῶν μικρῶν, καὶ ἰδίᾳ τῶν κορασίων, τὸ ἀντανακλοῦν τὸν οὐρανὸν χαρωπὸν καὶ ὡραῖον βλέμμα των, ἡ αἰωνίως ἐν θυμηδεῖ ἐξεγέρσει διάθεσίς των ἀποτελεῖ παρατονίαν εἰς τὸν ἀείποτε ἐν ταῖς πτωχικαῖς καλύβαις μυκώμενον ὑποκώφως κεραυνὸν τῆς μαύρης πτωχείας. Καὶ ὁ κεραυνὸς αὐτὸς ἐκσπᾷ συνεχῶς ἐπὶ τῆς ράχεως τῶν δυστυχῶν αὐτῶν πλασμάτων, καὶ ἡ πεῖνα θερίζει τὸν κενὸν στόμαχόν των.

Ὑπὸ τοιούτους ὅρους τὸ τεμάχιον τοῦ ξηροῦ ἄρτου ροκανίζεται μετ' ἀπληστίας καὶ ἀπολαύσεως, ἢν οὐδὲ καθ' ὕπνους ἠσθάνθησάν ποτε τὰ χαϊδευμένα τῶν πλουσίων παιδιά.

Ἰδοὺ ἡ πρώτη ἡλικία, ἡ βιογράφησις τῶν κορασίδων, αἵτινες προορίζονται δι' ἐργάτιδας καὶ ὑπηρετρίας.

Σὺν τῇ ἡλικίᾳ αὐξάνουσι καὶ αἱ πρὸς ἐργασίαν δυνάμεις των. Τὸ σχολεῖον δι' αὐτὰς εἶναι πολυτέλεια, ἣν δὲν ἐπιτρέπει ἡ τῶν γονέων ἀνέχεια, καὶ ἣν θεωρεῖ ἐπουσιώδη εἰμὴ ἐπιζήμιον ἡ ἀμάθεια τούτων. Τὰ ἐργοστάσια γυναικείων φορεμάτων, τὰ πιλοποιεῖα, τὰ ψιαθοπλεκτεῖα, τὰ ἀνθοποιεῖα ὡς καὶ πάντα τὰ ἐργοστάσια, ἐν οἷς χρησιμοποιοῦνται γυναικεῖαι χεῖρες, πρόκειται δελεαστικώτατα πρὸ τῶν γονέων.

Τὸ ὄνειρόν των περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς κόρης εἶναι ἡ ἐκμάθησις ἐπικερδοῦς τινὸς ἔργου, ἀδιάφορον ἐὰν εἶναι ἐπίπονον καὶ ἐξαντλητικὸν ἢ ἐὰν ἡ ὑγεία τοῦ τέκνου των ὑποσκάπτηται ἐν τῇ ἐξασκήσει τούτου. Ἀρκεῖ ὅ,τι ἐντὸς ὀλίγου θὰ κερδίζῃ τὸν

ἄρτον της καὶ βραδύτερον θὰ δυνηθῇ νὰ βοηθήσῃ καὶ τὴν οἰκογένειαν.

Μοδίστρα! ἀναφωνεῖ ἀποφασιστικῶς ἡ μήτηρ μετὰ μικρὰν συνδιάσκεψιν μετὰ τοῦ συζύγου. Μὲ δυὸ-τρία χρόνια θὰ πέρνῃ τρεῖς δραχ. τὴν ἡμέραν.

Οὕτω ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ἡ ὀκταέτις ἢ δεκαέτις κορασὶς τάσσεται παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν συναδέλφων της πρὸ μεγάλης τραπέζης, ἐφ' ἧς κύπτουσιν ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας ἀνὰ δεκάδας αἱ παιδικαὶ καὶ νεανικαὶ κεφαλαὶ τῶν ἱερειῶν τοῦ μέλλοντος τῆς μόδας, εἰς ἃς ἀνατίθεται ἡ ἄγρυπνος φυλακὴ τοῦ θείου πυρὸς τοῦ συρμοῦ.

Πανομοιότυπα τῶν μηχανῶν, ἃς αἱ χεῖρες των θέτουσιν εἰς κίνησιν, εὑρίσκονται εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν καὶ συγχρώτησιν μετὰ τοῦ πλούτου καὶ τῆς πολυτελείας, διὰ τῆς μετάξης, τῶν χνοωδῶν σηρικῶν, τῶν πολυτίμων τριχάπτων καὶ ταινιῶν καὶ ἀνθέων, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ μολύνωνται ὑπὸ τῶν ἐπιδημικῶν καὶ μολυσματικῶν νόσων τοῦ πόθου τῆς ἐπιδείξεως, τῶν στολισμῶν καὶ τῆς ματαιοφροσύνης, ἃς κυοφορεῖ ἡ διὰ τῶν χειρῶν των ἐπεξεργαζομένη πολυτέλεια.

Εὐτυχεῖς, ἐὰν ὁμαλῶς καὶ κανονικῶς κατὰ ἱεραρχικὴν προαγωγὴν ἐκμάθωσι τὴν τέχνην καὶ φθάσωσιν αἰσίως εἰς τὴν ποθητὴν ἡμέραν τοῦ τριδράχμου ἡμερομισθίου. Εὐτυχεῖς, ἐὰν δὲν διέλθωσι τὰ τρία ἢ τέσσαρα πρῶτα ἔτη τῆς ἐκμαθήσεώς των περιφερόμεναι ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν πρὸς ἀγορὰν τῶν ἀναγκαίων κλωστῶν καὶ εἰδῶν τῆς ραπτικῆς καὶ πρὸς μεταφορὰν τῶν φορεμάτων. Εὐτυχεῖς, ἰδίᾳ, ἐὰν ἡ ἐργοστασιάρχις δὲν τὰς μεταβάλῃ εἰς ὑπηρέτιδας τοῦ οἴκου της καὶ ἐὰν ἡ βαρεῖα χεὶρ της δὲν ἔρχηται εἰς συνεχῆ ἐπαφὴν μετὰ τῶν παρειῶν των.

Στωϊκώτατα ἀνέχονται πάσας τὰς ἐν τῇ ἐκμαθήσει τῆς τέχνης παρουσιαζομένας περιπετείας τοιούτου βίου, ἐξοικειούμεναι πρὸς τὰς στερήσεις καὶ τὰς κακουχίας, ὡς αἱ εὔποροι ὁμήλικές των πρὸς τὰς ἀπολαύσεις καὶ τὴν χαράν. Καταρτίζουσιν ἓν εἶδος φιλοσοφίας, ἣν καλλιεργοῦσιν αὐτοδίδακτοι, καὶ δι' ἧς κατορθοῦσι νὰ συνδυάζωσι τὴν ἐκ τῶν ἀδικιῶν τῆς τύχης ἀθλιότητα πρὸς τὰς ἀπολαύσεις τῆς πρώτης τοῦ βίου ἀνοίξεως.

Ἐὰν δὲ κρίνῃ τις ἐκ τῶν ἀκτινοβόλων βλεμμάτων, ἐκ τοῦ εἰς τὰ στήθη των μόλις συγκρατουμένου σφρίγους, ἐὰν ἰδίᾳ παραβάλῃ αὐτὰς πρὸς τὰ νεκρά, καὶ ἄψυχα, καὶ κεκορεσμένα, καὶ ἀνιῶντα πρόσωπα τῶν πλείστων ἐκ τῶν εὐνοουμένων τῆς μοίρας ὁμηλίκων των, θὰ πεισθῇ ὅτι ἡ φιλοσοφία των πρέπει νὰ συστηματοποιηθῇ, βαθμηδὸν δὲ νὰ μεταφυτευθῇ ἐκεῖ, ὅπου ἡ μεγάλη καλλιέργεια καὶ στοργὴ ἐξάντλοῦσι καὶ κουράζουσι καὶ ἀπογαυνοῦσι τὴν παιδικὴν ὕπαρξιν.

Ἀλλ' ὡς τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ τὰ τρυφερὰ καὶ εὔθραυστα ἀδιακρίτως συλλέγει εἴτε χεὶρ στοργική, ἵνα εἰς στολισμὸν αἰθούσης ἢ εἰς φάρμακα ἰαματικὰ μεταβάλῃ ἢ καταπατεῖ βέβηλος ποῦς ἀνθρώπου γυδαίου καὶ βαναύσου, ἢ ἐκριζοῖ ἀσπλάγχνως ὁρμητικὸς πνέων ἄνεμος, καὶ ραγδαία βροχή, οὕτω καὶ τὰς ὑπὸ τοιούτους ὅρους γεννωμένας καὶ ἀναπτυσσομένας κόρας τοῦ λαοῦ βλέπει τις ἐκτεθειμένας εἰς μυρίους κινδύνους κατὰ τὰ ἔτη τῆς τοῦ βίου των ἀνοίξεως.

Ἄπειροι τοῦ κόσμου, ἀθῶαι, ἀντλοῦσαι τὰς περὶ τῶν ἄλλων ἰδέας καὶ κρίσεις, ἐκ τῆς ἰδίας ἀθωότητος, σπανίως διορῶσι τὸν ὑπὸ τὴν δέσμην δροσερῶν ρόδων κρυπτόμενον ὄφιν. τὸ ἐν τῷ γλυκοχύμῳ καρπῷ ὑπολανθάνον δηλητήριον. Ἓν μόνον βλέπουσιν, ἓν αἰσθάνονται, ἓν ἐπιθυμοῦσι. Νὰ χαρῶσι, νὰ γελάσωσι, νὰ ἀπολαύσωσι, νὰ διέλθωσι τὰς ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἐλευθέρας τῆς νεότητός των ὥρας ψάλλουσαι ὡς ἀμέριμνα πτηνά, ἀποζημιούμεναι διὰ τὰ βάσανα, ὅσα ὑπέστησαν ὡς παιδία καὶ προεξοφλοῦσαι τὰς πικρίας, ἃς αἰσθάνονται, ὅτι θὰ ὑποστῶσι βραδύτερον ὡς γυναῖκες.

Ἀλλ' ὡς οἱ γονεῖς των, χωρὶς νὰ τὸ θέλωσι, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῶσιν, εἶναι ἀμείλικτοι διὰ τὰ παίγνια καὶ τοὺς γέλωτας καὶ τὴν χαρὰν τῶν παιδικῶν των χρόνων, οὕτως ἡ κοινωνία, ὁ κόσμος ὅλος καὶ οἱ ἄνδρες ἰδίᾳ εἶναι ἀμείλικτοι, ἐπίβουλοι, ἀνηλεεῖς διὰ τὴν νεανικήν των εὐτυχίαν. Καταχρῶνται ἀπόνως, ἀσυστόλως τῆς ἐμπιστοσύνης, τῆς ἀθωότητός των. Ἀποφυλλίζουσι παιδιᾶς χάριν τὸ τέως ὡραῖον καὶ εὔοσμον ἄνθος, καταστρέφουσι καὶ ἐξουδετεροῦσι τὸ ἄρωμά των, χωρὶς σεβασμὸν πρὸς τὸν δημιουργὸν αὐτοῦ, χωρὶς οἶκτον διὰ τὴν γῆν, ἣν ἐστόλιζε καὶ ἐφ' ἧς ἴσως θὰ ἐκαρποφόρει.

***

Τὸ Κυριακὸν Σχολεῖον ἀπὸ ἑνὸς ἔτους ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἱστορίας τῶν κορασίδων τούτων τοῦ λαοῦ. Συνήθροισεν ὑπὸ τὴν στέγην του, ὅσας ἠδυνήθη περισσοτέρας καὶ ἀναπληροῖ παρ' αὐταῖς ὄχι τὸ σχολεῖον μόνον, ἀλλὰ τὴν πεφωτισμένην καὶ φιλόστοργον καὶ ὑγιᾶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μητέρα. Δὲν διδάσκει μόνον γράμματα, διότι τοῦτο εἶναι τὸ εὐκολώτερον μέρος τῆς ἀνθρωπίνης ἀγωγῆς, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ ταῖς γνωρίσῃ τὸν κόσμον μὲ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας του, νὰ τὰς ἐνισχύσῃ εἰς τὸ καλὸν καὶ τὰς ἀποτρέψῃ τοῦ κακοῦ.

Ἡ βασίλισσά μας, ἣν, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην γυναῖκα, συγκινεῖ ἡ δυστυχία τῶν πασχουσῶν καὶ ἐγκαταλελειμμένων ὁμοφύλων, εὑηρεστήθη νὰ λάβῃ μετὰ τῆς πριγκιπίσσης Σοφίας ὑπὸ τὴν προστασίαν της τὸ σχολεῖον τοῦτο, καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συστάσεώς του θερμότατον ὑπὲρ τῆς προόδου αὐτοῦ νὰ ἐπιδείξῃ ἐνδιαφέρον.

Αἱ κυρίαι, αἵτινες, τῇ παρακλήσει ἡμῶν, ἀνέλαβον νὰ μᾶς συνδράμωσιν εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν διαμόρφωσιν τῶν ἐργατίδων τούτων, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, ἐνέμειναν ἀκάματοι εἰς ἐπιτέλεσιν τοῦ ὡραίου καὶ φιλανθρώπου τούτου καθήκοντος.

Αἱ μαθήτριαι ἀνεδείχθησαν ὑπέρτεραι ἑαυτῶν, ὑπέρτεραι τῶν προσδοκιῶν πασῶν τῶν ὑπὲρ τῆς τύχης των ἐνδιαφερομένων. Θυσιάζουσαι τὴν μόνην ἡμέραν τῆς ἀνέσεως καὶ ἐλευθερίας των, τὴν Κυριακὴν τῆς διασκεδάσεως, τῆς ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τῆς βελόνης καὶ τῆς ἐργασίας ἀπομακρύνσεώς των, ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς των ἀναπτύξεως ἐφοίτησαν τακτικῶς εἰς τὸ Κυριακὸν Σχολεῖον ἐπὶ ἓν ἤδη ἔτος, χωρὶς οὔτε ὁ δριμὺς χειμὼν μὲ τὰς χιόνας καὶ τοὺς πάγους του, οὔτε τὰ ἐλαφρὰ καὶ λεπτά των ἐνδύματα νὰ περιορίσωσι τὸν πρὸς τακτικὴν φοίτησιν ζῆλόν των.

Δι' αὐτὰς ὡς καὶ διὰ τὰς διδασκούσας κυρίας ἡ παρελθοῦσα Κυριακὴ ἦτο ἡμέρα ἑορτῆς καὶ χαρᾶς. Ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἀναγνωρίζουσα τοὺς κόπους καὶ τὰ φιλάνθρωπα αἰσθήματα τῶν διδασκουσῶν καὶ ἐκτιμῶσα τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν φιλομάθειαν τῶν ἐργατίδων ἐτίμησε διὰ τῆς ὑψηλῆς παρουσίας της πάντα τὰ μαθήματα τοῦ Κυριακοῦ Σχολείου καὶ μετ' ἀκαταπτώτου ἐνδιαφέροντος παρηκολούθησεν ἐπὶ ὥρας ὅλας τὰς εὐστόχους ἀπαντήσεις τῶν ἐργατίδων μαθητριῶν.

Τιμήσασα πρῶτον τὸ παρ' ἡμῶν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀφίξεώς της διδασκόμενον θρησκευτικὸν μάθημα ὡς καὶ τὸ ἀμέσως μετὰ τοῦτο ἐξετασθὲν τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας, ἐπήνεσε τὰς ἀπταίστως εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν ἀπαντώσας καὶ ἐξέφρασε τὴν ὑψηλὴν εὐαρέσκειάν της διὰ τὰς πρακτικὰς καὶ ὠφελίμους γνώσεις καὶ τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν, ἣν τοιαύτη πρακτική, χωρὶς βιβλία καὶ προγράμματα, διδασκαλία ἐπιδιώκει. Τὸ μάθημα τῆς Ἱστορίας ἐξήτασεν ἡ διδάσκουσα αὐτὸ δοκιμώτατα κ. Καλλιόπη Κινδύνη, ἐξαίρουσα ἑκάστοτε τὰς πράξεις καὶ τῶν βίων

τῶν μητέρων τῶν ἡρώων τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας. Ἡ Βασίλισσα ἐθαύμασε τὴν εὐκολίαν, μεθ' ἧς αἱ μαθήτριαι διηγοῦντο τὰ κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς ἐκείνους χρόνους, καὶ μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαθημάτων τούτων τῆς ἀνωτέρας τάξεως, ἐπλησίασε πολλὰς τῶν μαθητριῶν, ἐθώπευσε τὰς εὐφυεστέρας, διαπυνθανομένη μετ' ἀγάπης τὰ κατ' αὐτὰς καὶ τοὺς γονεῖς των. Τὰς ὡρίμους πτωχὰς γυναῖκας, αἵτινες προσέρχονται ὡς ἀκροάτριαι ἐπήνεσε καὶ ἐνίσχυσε διὰ γλυκέων καὶ ἐνθαρρυντικῶν λόγων.

Παρηκολούθησε μετὰ ταῦτα τὸ μάθημα τῆς ἀναγνώσεως τῆς κατωτάτης τάξεως, ἧς αἱ μαθήτριαι, αἱ πλεῖσται ὑπηρέτριαι, κατετάχθησαν μόνον ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου μηνός, καὶ αἵτινες ἤδη εὐκρινῶς συλλαβίζουσι. Τὴν ὑψηλὴν εὐαρέσκειάν της ἐξέφρασε πρὸς τὴν τακτικῶς καὶ εὐδοκίμως ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Σχολείου διδάσκουσαν τὴν πρώτην ἀνάγνωσιν κ. Ἀσπασίαν Σκορδέλη ὡς καὶ πρὸς τὴν κ. Ἀνθὴν Βασιλειάδου, τὴν ἐξετάσασαν τὸ μάθημα τῆς Ἀριθμητικῆς, ὅπερ ἐπίσης καθ' ὅλον τὸ ἔτος μετὰ προθυμίας διδάσκει. Μετέβη ἐκεῖθεν εἰς τὴν Β' τάξιν, ἐν ᾗ ἠκροάσθη τὸ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν παρὰ τῆς κ. Πιπίνας Βαλλώση ἐξεταζόμενον ἱερὸν μάθημα, ὅπερ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀνελλιπῶς ἐδιδάχθη παρ' αὐτῆς. Παρακολουθήσασα μετὰ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε ἐνδιαφέροντος καὶ εἰς τὴν τάξιν ταύτην τὴν διδασκαλίαν τοῦ τε ἱεροῦ μαθήματος ὡς καὶ τῆς ἀναγνώσεως καὶ πραγματογνωσίας, ἣν καθ' ὅλον τὸ ἔτος τακτικῶς ἐδίδαξεν ἡ δεσποινὶς Ἀθηνᾶ Σιγανοῦ, ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἐξέφρασε καὶ πρὸς τὰς κυρίας ταύτας τὴν χαράν της διὰ τὴν πρόοδον τῶν μαθητριῶν, αἵτινες καὶ ὁμοφώνως ηὐχαρίστησαν τὴν βασίλισσαν διὰ τὴν τιμήν, ἣν ἀπένειμεν αὐταῖς, καὶ ηὐχήθησαν ὅπως ὁ Θεὸς διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγιᾶ καὶ εὐτυχῆ πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ χαρὰν τῶν λατρευουσῶν τὸ ὄνομά της ἐργατίδων.

Ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ηὐχήθη ὅπως ἐντὸς ὀλίγου ἴδῃ γενικευόμενον τὸ σύστημα τῶν Κυριακῶν Σχολείων ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀπῆλθε περὶ τὴν πέμπτην καὶ ἡμίσειαν, ἀφοῦ διὰ τῆς γλυκείας παρουσίας της ἐνίσχυσε καὶ ἐχαροποίησε τὰς καρδίας τῶν τε διδασκομένων καὶ διδασκουσῶν.

Τὴν εὐχὴν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος εἴχομεν ἐκφράσει ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς συστάσεως τοῦ Κυριακοῦ Σχολείου, λυπούμεθα δὲ διότι μεθ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν μας δὲν ἐπαρκοῦμεν ἡμεῖς μόναι εἰς διάδοσιν καὶ γενίκευσιν αὐτῶν.

Ἐλπίζομεν ὅτι, προϊόντος τοῦ χρόνου, θὰ κατανοηθῇ παρὰ πάντων τὸ ἐκ τοῦ ἡμετέρου σχολείου προκύπτον καλὸν καὶ ὅτι τῇ προθύμῳ καὶ ἄλλων κυριῶν συνεργασίᾳ θὰ ἐπιτευχθῇ καὶ ἡ ἐν τῇ πρωτευούσῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις σύστασις καὶ λειτουργία τοιούτων σχολῶν. Οὕτω δὲ θὰ μορφωθῶσι μητέρες καὶ σύζυγοι, εἰς ἃς ἀνατίθεται ἡ διάπλασις τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ ἤθους ἐκείνων, πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ πατρὶς ἀναθέτει τὰς περὶ αἰσιωτέρου μέλλοντος ἐλπίδας της.

Η ΣΙΩΠΗ

Κι' ἐπιτυχαίν' ὅτι ποθεῖ καρδιὰ ποῦ ἀγαπάει.

—

Εἶναι χειμῶνας, μακρυά, 'ψηλὰ βουνὰ καὶ ὄρη
Καὶ θάλασσα ἀκούραστη μὲ κύματ' ἀφρισμένα
χωρίζουνε δυὸ πλάσματα Θεοῦ ἀγαπημένα:
μιὰ μάνα καὶ μιὰ ἀκριβὴ γλυκειὰ μοναχοκόρη.

—

Καὶ σὰν τρυγόνα κάθεται ἡ κόρη στὴ φωλιά της
καὶ μιὰ γραφὴ διαβάζουνε μὲ τὸ πιστό της ταῖρι
καὶ ἕνα τρυγονόπουλο, ποῦ λάμπει σὰν ἀστέρι,
ἀλόχαρο μέσ' τὴ θερμὴ πετάει ἀγκαλιά της.

Χειμῶνας! καὶ δὲν ἔρχεται! κι' εἰς τὴν γραφὴ τιράζει
ἡ κόρη μιὰ χρυσῆ ματιὰ καὶ στέκει σιωπῶσα,
δὲν λέγει τὴν λαχτάρα της ἡ γλυκερή της γλῶσσα.
Μὰ ἡ καρδιά, ποῦ ἀγαπᾷ, βαθειὰ ἀναστενάζει!

—

Κι' αὐτὸ τὸ ἄχ! ἀντίκτυπο στὰ ἄλλα στήθια κάνει
καὶ χύνετ' ἀπ' τὸν οὐρανὸ στὴν μητρικὴ καρδιὰ
μιὰ δύναμι: «—Περίμενε, ὦ κόρη μου γλυκειά,
»θάρθω: καρδιά, π' ἀγαπᾷ καὶ σιωπᾷ, δὲν χάνει.»

—

Αὐτὸ τὸ ἄχ! τῆς σιωπῆς τὴν ἀστραπὴ ὁμοιάζει,
ποῦ διασχίζει οὐρανὸν βαθειὰ συνεφιασμένον,
καὶ πλοῖον μέσ' τὴν θάλασσα βαρειαχειμωνιασμένον
βλέπει λιμάνι στὴν στιγμή, ὅπου τὸ ἀγκαλιάζει.

—

Ἔτσι τὸ ἄχ! τῆς σιωπῆς καρδιᾶς ποῦ ἀγαπάει
εἶναι ὁ πλέον ὑψηλὸς θερμὴς Ἀγάπης τόνος,
μ' αὐτὸ ψυχῆς ποῦ λαχταρεῖ γιατρεύεται ὁ πόνος
κι' ἐπιτυχαίν' ὅ,τι ποθεῖ καρδιὰ ποῦ σιωπάει.

—

Ὦ! σιωπὴ τῆς ὑψηλῆς Ἀγάπης τὸ σημεῖον,
μόνος σ' ἀκούει ὁ Θεὸς ἐκεῖνος, ποῦ εἶν' ὅλος
τῆς φλογερᾶς ἀγάπης μας ἥλιος ἀκτινοβόλος.
Καὶ εἰς τὸ ἄχ! τῆς σιωπῆς γλυκὺ δίδει βραβεῖον.

—

Δίδει τὴν μάνα στὸ παιδὶ καὶ τὸ παιδὶ στὴν μάνα.
καὶ δυὸ τρυγόνια ταιριαστὰ γλυκὰ τὰ ζευγαρόνει
καὶ ταῖς καρδιαῖς, ποῦ ἀγαποῦν ἀχώριστα ἑνόνει·
ταῖς ραίνει μὲ τὴν χάρι του, ταῖς τρέφει μ' ἅγιο μάννα.

—

Ὦ! τῆς Ἀγάπης τῆς χρυσῆς ἡ σιωπὴ ἡ θεία
εἰς τοῦ Χριστοῦ μας ἔλαμψε τὰ ἄδολα τὰ χείλη·
ἐμπρὸς στὸν ἄνομο κριτὴ Ἐκεῖνος δὲν ὡμίλει·
ἀλλὰ βαθειὰ ἀνεστέναζε ἡ ἄγια Του καρδία.

—

Κι' αὐτὸ τὸ ἄχ! τῆς σιωπῆς τῆς θείας ὁ πατέρας
τὸ ἄκουσ' ὁ οὐράνιος καὶ εἰς τὸν Μονάκριβό του
ἐχάρισε τὸν δίκαιο γιὰ τοὺς θνητοὺς θυμό του·
κι' ἀνέτειλ' ἀπ' τὸν Τάφον Του τὸ φῶς νέας ἡμέρας.

—

Γιατὶ Ἐκεῖν' ἡ σιωπὴ ἐσκέπαζε τὸ βάθος
τ' ἀμέτρητο τῆς θαυμαστῆς Ἀγάπης τοῦ Κυρίου.
γιὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸ ἄχ! τοῦ στήθους του τοῦ θείου
τὸ Ὑψηλὸν ἐσήμαινε καὶ Ἅγιόν του πάθος.

—

Καὶ ἀπὸ τότε τῆς καρδιᾶς τὸ ἄχ! ποῦ ἀγαπάει
εἶναι ὁ πλέον ὑψηλὸς θερμὸς Ἀγάπης τόνος·
μ' αὐτὸ ψυχῆς, ποῦ λαχταρεῖ, γιατρεύεται ὁ πόνος·
Κι' ἐπιτυχαίνει ὅ,τι ποθεῖ καρδιά, ποῦ σιωπάει.

Ἐν Σμύρνῃ 1891.

Σαπφὼ Κ. Λεοντιάς.

Ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Ἤμεθα ἓξ μόνον ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ τὴν ἑσπέραν τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἔτους. Ὅλαι αἱ λοιπαὶ συμμαθήτριαί μας, ὑπότροφοι καὶ μή, εἶχον ἀπέλθει εἰς τὰς οἰκογενείας των, ἢ εἰς φιλικὰς οἰκίας ὅπως πανηγυρίσωσι τὸν νέον ἐνιαυτόν.

Ἤχει ἡ 5η ὥρα· ἐγὼ δὲ καίτοι ἐξωτερική, ἐπειδὴ ἡ οἰκία μας ἔκειτο κατέναντι τοῦ παρθεναγωγείου, ἔμενον περιωρισμένη ἐν αὐτῷ εἰς τόσον προκεχωρηκυῖαν ὥραν τῆς παραμονῆς μάλιστα τοῦ νέου ἔτους.

Αἴτιον ἡ τιμωρία σφάλματος θρασυτάτου. Εἰ καὶ μόλις ἑπταέτις τότε, ἐνθυμοῦμαι ἐν τούτοις λεπτομερῶς τὰ καθέκαστα τοῦ σφάλματος ἐκείνου, ὅπερ μὲ κατέστησεν ἀκουσίαν καὶ ὅλως τυχαίαν κοινωνὸν συνθήκης, παρ'ἐλπίδα,πεζὴν λαβούσης τὴν λύσιν.

Μεταξὺ τῶν φανταστικοπνων μαθητριῶν τῶν ἀνωτέρων τάξεων τῆς σχολῆς, εἶχεν ἀνακαλυφθῆ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ὑπὸ τῶν ἐπιμελητριῶν μυστικὴ συνωμοσία, σκοπὸν ἔχουσα τὸ τρώγειν κιμωλίαν γῆν πρὸς ἀπόκτησιν εὐαισθήτου ὠχρότητος, καθ' ἃ ἐπιστεύετο.

Φυσικῶς ἡ τιμωρία τῆς βλαβερᾶς ταύτης καταχρήσεως ὑπῆρξεν αὐστηρὰ καὶ παραδειγματική, αἱ δὲ ἔνοχοι διῆλθον τὴν ἡμέραν των ἐν τῇ σκοτεινῇ ἀποθήκῃ τῶν ἀνθράκων, πρὸς γενικὴν φρίκην καὶ σκάνδαλον ὁλοκλήρου τοῦ καταστήματος. Ἀπαράλλακτα δὲ ὅπως συμβαίνει ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κόσμῳ, αἱ δημοσίᾳ γινόμεναι τιμωρίαι τῶν κακούργων καὶ τῶν ἐγκλημάτων αὐτῶν,αἱ λεπτομερεῖς περιγραφαὶ ν' ἀποφέρωσι παρὰ τῷ ἀμαθεῖ λαῷ τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα τῆς ἠθικοποιήσεως,τὰ ὁποῖα καθημέραν βλέπομεν, οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν.

Ἐν ταῖς κατωτάταις τάξεσιν,ὅπου οὔτε τὴν ὕπαρξιν ἐφανταζόμεθα τέως τῶν τοιούτων ἀλλοκότων ὀρέξεων, ἠσθάνθημεν ἅμα τῇ γνώσει τοῦ πράγματος τὴν διάθεσιν νὰ τὰς δοκιμάσωμεν. Κατηρτίσαμεν ὅθεν σύνδεσμον ἐκ μικροσκοπικῶν ἑταίρων καὶ κατεβάλομεν τ' ἀπαιτούμενα, μὴ δειλιάσσσαι παντάπασι ἐκ τῆς παραδειγματικῆς τῶν ἄλλων τιμωρίας· πολλοῦ γε καὶ δεῖ· τοὐναντίον τιμὴν ἐθεωροῦμεν νὰ προξενήσωμεν ἀνακαλυπτόμεναι πάταγον οἷον μία ἀνωτέρα τάξις.

Ἤμην μέλος τῆς συνωμοσίας, καὶ ὡς τοιαύτη ἀνεδέχθην τὴν γενικὴν προμήθειαν κιμωλίας, ἅτε ἔχουσα ἐν τῷ σύρτει τοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ γραφείου μου ὁλόκληρον πυξίδα τοιούτων πρὸς χρῆσιν τῶν μελετῶν μου.

Εἴχομεν ἀποφασίσει νὰ συμποσιάσωμεν τὴν παραμονὴν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους,ὅπως ἐκδικηθῶμεν τὴν αὐστηρὰν διευθύντριαν, ἔχουσαν τὴν κακίαν νὰ μὴ τηρῇ τὰς ἑορτὰς καὶ τοιαύτην ἀκόμη ἡμέραν ἐπιμένουσαν νὰ κρατῇ ἡμᾶς μέχρι τῆς τρίτης μ. μ. πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐξήγειρε τόσους γογγυσμοὺς καὶ παράπονα τῶν κορασίων, ὅσον κατεγοήτευε τοὺς ἰδιοτρόπους γονεῖς.

Ἦσαν ἤδη τὰ πάντα ἕτοιμα διὰ τὸν μυστικὸν δεῖπνον, καὶ ἀνεμένομεν τὸν κώδωνα τῆς ἐξόδου,ὅπως μεταλάβωμεν αὐτοῦ ἐν τῇ αὐλῇ, ὅτε εὑρέθη καὶ μεταξὺ ἡμῶν εἷς Ἰούδας, ἵνα μᾶς προδώσῃ.

Ἡ τάξις παραχρῆμα ἀνεστατώθη· ἐνηργήθησαν ἔρευναι, καὶ εὑρέθη ἐπὶ μιᾶς τῶν ἀρχηγῶν τὸ σῶμα τοῦ φρικτοῦ ἐγκλήματος, ἤτοι ἡ κιμωλία, μεταβεβλημένη εἰς κόνιν καὶ διῃρημένη εἰς δόσεις ἐντὸς τεμαχίων χάρτου. Τὸ θράσος ἡμῶν μετὰ τὰς προγενεστέρας τιμωρίας τῶν ἄλλων διήγειρε τὴν γενικὴν κατάπληξιν, καὶ ἐκρίθημεν ὡς διεστραμμένα κακόπαιδα, ἄξια τῆς ἀνηλεεστέρας τιμωρίας. Διότι ἡ μικρόψυχος ἀρχηγός, ἐν τῷ τρόμῳ τῆς ἀπροσδοκήτου συλλήψεώς της, προέδωκε τὰς συνενόχους αὐτῆς, καὶ κατηγόρησε μάλιστα ἐμοῦ ὡς ὑποκινητοῦ μοχλοῦ καὶ προμηθευτοῦ τῆς κιμωλίας, ὅπως ἐλαφρύνῃ τὴν θέσιν της· νέων δὲ ἀνακρίσεων γενομένων ἔπεσεν ἐπ' ἐμοῦ μόνης ὁλόκληρον τὸ βάρος τοῦ σφάλματος. Αἱ σύντροφοί μου ἐσυγχωρήθησαν τῇ μεσιτείᾳ τῶν οἰκείων των καὶ ἀπελύθησαν· ἐνῷ οἱ ἰδικοί μου γονεῖς τοὐναντίον ἐπεβάρυνον ἔτι μᾶλλον τὴν θέσιν μου, ὅτε εἰδοποιηθέντες ἠρεύνησαν τὸν σύρτην μου, καὶ ἐχαρακτήρισαν ὡς κλοπὴν τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κιμωλιῶν, αἵτινες ἦσαν ἐν τούτοις ἀδιαφιλονείκητον κτῆμά μου.

Δὲν ὑπῆρχεν οὐδεμία ἐλπίς· ὤφειλον ν' ἀποτίσω τὴν ποινήν μου· ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἡλικία μου δὲν ἐπέτρεπε τὴν ἐν τῷ σκοτεινῷ ὑπογείῳ κόθειρξιν, κατεδικάσθην νὰ μείνω ἐν τῷ ἐρήμῳ σχολείῳ, μέχρι τῆς πέμπτης ἑσπερινῆς ὥρας, καθ' ὃ διάστημα ἐν τῇ οἰκίᾳ μας,τίς οἶδεν,ὁποῖα θαύματα θὰ συνέβαινον τὴν παραμονὴν ἐκείνην.

Ἡ σκέψις αὕτη, ἡ ψυχρὰ ἐγκατάλειψις τῶν γονέων, ἡ ἄδικος ἐπὶ κλοπῇ κατηγορία, προεκάλεσαν τοσοῦτον γοεροὺς τοὺς θρήνους τῆς μεταμελείας μου καὶ ἀπαραμύθητον τὸν ἀπελπισμόν, ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ ἀγρία διευθύντρια ἐμειδίασε δεικνύουσα κατὰ τρόπον λίαν παράδοξιν τὴν συμπάθειάν της· λαβοῦσα δέ με ἐκ τοῦ βραχίονος μὲ ὡδήγησεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ κλειδοκυμβάλου,ἔνθα πέντε μαθήτριαι τῶν ἀνωτέρων τάξεων,ἐσωτερικὰ κοράσια, καὶ μία διδασκάλισσα, ἐπίσης ἐσωτερική, διεσκέδαζον ἀναμένουσαι τὴν ὥραν τοῦ δείπνου.

Ἔστην ὀρθία παρά τινα γωνίαν καὶ στηρίξασα τὸ μέτωπον ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐξηκολούθησα τοὺς παραπονετικοὺς θρήνους μου, ἐνῷ ἡ διευθύντρια ἀπήρχετο παραγγέλλουσα νὰ μὲ παρηγορήσωσι.

Τότε ἡ διδάσκαλος κ. Εὐφροσύνη ἑλκύσασά με μεταξὺ τῶν γονάτων της, προσεπάθει νὰ μὲ παρηγορήσῃ διὰ παντοίων θωπειῶν καὶ ἐνθαρρύνσεων, βοηθουμένη ὑπὸ τῶν μαθητριῶν, αἵτινες περικυκλώσασαί με μοὶ ὑπεσχέθησαν θορυβωδῶς πολὺ εὐαρεστοτέρας καὶ περιεργοτέρας διασκεδάσεις τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ μου.

Τὰ ἀξιέπαινα ταῦτα αἰσθήματα,ἐν ᾗ εὑρισκόμην ἐγκαταλείψει καὶ μονώσει, μεγάλως μὲ παρεμύθησαν. Ἐντὸς μικροῦ τὰ δάκρυά μου ἐξηράνθησαν ἐν τῇ σπουδῇ νὰ ἴδω τὰς τόσον ἐξαιρομένας διασκεδάσεις, αἵτινες ἤρχισαν πάραυτα.

Ἡ Αἰμυλία, θυγάτηρ τῆς διευθυντρίας καὶ μαθήτρια ἀνωτέρας τάξεως διακρινομένη διὰ τὴν μουσικὴν ἐπιδεξιότητά της, ἐκάθησε πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου, καὶ ἔμελψεν εἰς τιμὴν τῆς εὐπειθείας μου κατανυκτικὴν μελῳδίαν τοῦ Μένδελσον, ἣν ἐξαιρέτως ἠγάπα καὶ ἔστρεφε συχνὰ πρὸς τὸ μέρος μου τὴν γλυκεῖαν μορφήν της, ὅπως βεβαιωθῇ ἐὰν ἤμην ηὐχαριστημένη· ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἑτέρα μαθήτρια ὀνόματι Αἰκατερίνη, διένεμε γλυκύσματα, ἅπερ κατώρθωσε νὰ προμηθευθῇ ἔξωθεν διὰ μέσου τῆς μαγείρου, θεῖσα καὶ τὴν τῆς Αἰμυλίας μερίδα ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου.

Μεθ' ὃ ἐπιλήσμονες πᾶσαι τῶν πρός με ὑποσχέσεών των ἤρξαντο ἥκιστα διασκεδαστικῶς μακαρίζουσαι τὰς ἀπελθούσας οἴκοι συμμαθητρίας των καὶ ἐλεινολογοῦσαι ἑαυτὰς ὡς τὰς πλέον δυστυχεῖς κόρας τοῦ κόσμου, μόνας ἀποκεκλεισμένας τῶν γενικῶν ἡδονῶν καὶ θορύβων τῶν τοιούτων ἡμερῶν.

— Πόσαι εἴμεθα; ἠρώτησεν αἴφνης ἡ Αἰμυλία,διακόπτουσα τὸ κυμβάλισμα καὶ ἐπιλαμβανομένη τῶν γλυκυσμάτων.

— Εἴμεθα ἑπτά· ἡ ἀπαρίθμησις αὕτη ἐπέφερε μελαγχολικοὺς λογισμοὺς εἰς τὴν διδάσκαλον.

— Εἴμεθα ὁμοῦ σήμερον μετ' ὀλίγα ἔτη, τὴν ἡμέραν αὐτὴν ποῦ θὰ εὑρισκόμεθα ἄρά γε; θὰ ἐνθυμεῖσθε τὴν πρωτοχρονιὰν τὴν ὁποίαν ἐπεράσαμεν μαζύ;

— Ὦ! βέβαια, καὶ πόσον θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς τότε! ἀνέκραξε περιπαθῶς ἡ Αἰκατερίνη, ἥτις θυγάτηρ βαθυπλούτου ἐν τῷ ἐξωτερικῷ οἰκογενείας, μεγάλως ἐστενοχωρεῖτο ἐν τῷ περιορισμῷ τοῦ παρθεναγωγείου.

— Ἀλήθεια· πῶς ἤθελα νὰ γνωρίζω εἰς ποίαν θέσιν θὰ εὑρίσκεται ἑκάστη ἐξ ἡμῶν· τί θὰ γίνωμεν· ἐπανέλαβεν ἡ κ. Εὐφροσύνη.

— Ὅπως καὶ ἂν εἶναι θὰ εἴμεθα πάντοτε εὐτυχέστεραι· ἐξεφράσθη ἡ ἀδελφή της Δήμητρα.

— Κάμνομεν μίαν συμφωνίαν παιδιά; νὰ ὁρίσωμεν ἕνα καιρόν, π. χ. μετὰ πέντε ἔτη, νὰ συναχθῶμεν τὴν παραμονὴν τοῦ νέου ἔτους, ὅλαι εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μεγαλειτέρας μας, καὶ ν' ἀνακοινώσωμεν τὰ νέα μας· προέτεινεν ἄλλη τις, ἡ Ἀγγελική.

— Ἀλλ' ἐὰν εἴμεθα μακράν, καὶ δὲν εἶναι τοῦτο δυνατόν; ἠρώτησεν ἡ πέμπτη, ἡ ὁποία ἦτο μεμνηστευμένη μετὰ πλουσίου ἐμπόρου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ ἔμελλε τὸ ἔτος ἐκεῖνο νὰ διακόψῃ τὰ μαθήματά της καὶ νυμφευθῇ· καὶ ὑπεμειδίᾳ μετριοφρόνως πρὸς ἑαυτὴν ἐπὶ τῇ σκέψει, ἥτις τὴν ὤθει νὰ διατυπώσῃ τὴν ἐρώτησίν της.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει συναθροίζονται αἱ ἄλλαι καὶ ἡ ἀποῦσα ἀναπληροῖ δι' ἐπιστολῆς τὴν ἔλλειψίν της, γράφουσα τὰ καθ' ἑαυτήν· ἐπεῖπεν ἡ Ἀγγελική. Νὰ ἴδωμεν ποία θὰ εἶναι ἡ εὐτυχεστέρα ὅλων μας.

— Καὶ νὰ τῆς πλέξωμεν ὡς βραβεῖον ἕνα στέφανον· ἐξέφερε μειδιῶσα ἡ Αἰμυλία.

Ἡ πρότασις ἐπεκροτήθη ἐκθύμως παρ' ὅλων, συνεζητήθη ἐπὶ μακρὸν τὸ εἶδος τῶν ἀνθέων, ἐξ ὧν θ' ἀπηρτίζετο ὁ στέφανος, καὶ ἀπεφασίσθη μάλιστα πρὸς μεγαλειτέραν ἐπισημότητα νὰ γραφῇ συμβόλαιον ὑπογεγραμμένον ὑπὸ πασῶν, ἀντίγραφον τοῦ ὁποίου νὰ λάβῃ ἑκάστη πρὸς ἐνθύμησιν. Ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον· ἡ διδάσκαλος ἐπεδόθη εἰς σύνταξιν τοῦ ἐγγράφου, ἐν ᾧ συμπεριελήφθην καὶ ἐγὼ τῇ μεσιτείᾳ τῆς Αἰμυλίας, ἥτις θωπεύουσα τὴν κεφαλήν μου καὶ ἡδέως προσμειδιῶσα μοὶ ἔλεγεν.

— Ἂς δώσωμεν ἓν ἀντίγραφον καὶ εἰς τὴν μικράν· τὰ παιδία πολλάκις ἐνθυμοῦνται καλλίτερα παρὰ οἱ μεγάλοι· θὰ μ' ἐνθυμεῖσαι· δὲν εἶναι ἀλήθεια μικρά μου;

Καὶ πράγματι τὴν ἐνθυμοῦμαι ἐναργέστατα μὲ τὴν ὕπερθεν τοῦ καθαροῦ μετώπου της ἐλαφρῶς ἑλισσομένην μεταξύδη κόμην, τοὺς ἐκστατικοὺς ὡς ἐν προσευχῇ ξανθοὺς ὀφθαλμούς της, τὸ συμπαθὲς ὠχρόλευκον πρόσωπόν της ἰσχνὸν καὶ καταβεβλημένον ἐκ τῶν μελετῶν, τὸ ὑψηλὸν καὶ λεπτὸν σῶμά της, ὅπερ ἔκλινεν εὐλύγιστον, ὅταν μὲ ἠρώτα ἐὰν θὰ τὴν ἐνθυμούμην.

Καθ' ὃ διάστημα ἡ διδάσκαλος ἔγραφε τὴν συνθήκην, ἧς τὴν λῆξιν ὥρισαν μετὰ δέκα ἔτη, ὡσὰν νὰ ἐφοβοῦντο μὴ ἡ βραχύτης τοῦ χρόνου δὲν ἐπιφέρῃ ἀρκούσας μεταβολὰς εἰς τὴν γαλήνιον ζωήν των, αἱ μαθήτριαι συνεζήτουν φαιδρῶς περὶ τοῦ τίς ἐφαίνετο ἔχουσα πλείονας πιθανότητας ὅτι θὰ λάβῃ τὸν στέφανον ὡς εὐτυχεστέρα.

— Τὸ ὅτι θὰ τὸν λάβω ἐγὼ εἶναι ἀναμφισβήτητον, εἶπε γελῶσα ἡ Αἰμιλία, σκώπτουσα ἑαυτήν, καὶ καταλαμβάνουσα αὖθις τὴν πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου θέσιν της.

Ἡ θυγάτηρ τῆς αὐστηρᾶς διευθυντρίας ἐκ τρυφερᾶς ἡλικίας περιωρισμένη ἐντὸς τῶν ἀσφυκτικῶν ὁρίων τοῦ κανονισμοῦ τοῦ παρθεναγωγείου, καὶ οὐδέποτε ἀμερίμνους ὥρας ἐλευθερίας ἀπολαύσασα διέβλεπε καθαρῶς τὸ μέλλον της, κατηφὲς μέλλον διδασκάλου ἀρίσθου ἐν τῷ αὐτῷ καταστήματι, ἔνθα διῆλθεν ἄχαριν τὴν μαθητικὴν ζωήν της.

— Τοῦτο ἀκριβῶς πιστεύω καὶ ἐγώ, ὑπέλαβεν ἡ κ. Εὐφροσύνη χωρὶς νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν της, διότι σὺ ἔχεις τὴν εὐγενεστέραν ψυχήν, καὶ ὁ θεὸς δὲν δύναται παρὰ ν' ἀνταμείψῃ τὸν ἀγγελικὸν χαρακτῆρά σου.

— Ἐὰν πρόκηται ν' ἀνταμείψῃ ὁ θεὸς τοὺς ἀγγελικοὺς χαρακτῆρας, ἀπήντησεν ἐκείνη, ὑπάρχεις σὺ πρὸ ἐμοῦ· καὶ συνέμιξε τὴν φράσιν της μετὰ τῶν ἐναρμονίων φθόγγων τοῦ ὀργάνου, ὅπερ ἀνέκρουσαν οἱ πτερωτοί της δάκτυλοι. Ἐν τούτοις αἱ ἄλλαι διέβλεπον τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν, ὅτὲ μὲν εἰς τὴν Μαριάνθην κατέχουσαν ἤδη σημαντικὸν αὐτῆς ἐχέγγυον, τὴν μνηστείαν της, ὅτὲ δὲ εἰς τὴν πλουσίαν Αἰκατερίνην. Καὶ τώρα μὲν ἀνεύρισκον τὴν βεβαιότητα ἐπὶ τῶν πλατέων ὀδόντων καὶ τῶν μεγάλων ὤτων τῆς Ἀγγελικῆς, ἀδιαφιλονεικήτων πλούτου τεκμηρίων, καὶ μετ' ὀλίγον εἰς τὴν ἐπαγωγὸν τῆς Δήμητρος καλλονήν, ἥτις βεβαίως δὲν ἠδύνατο νὰ παρορασθῇ καθ' ἣν ὥραν ἡ τυφλὴ θεὰ θὰ ἐξέλεγε τὴν εὐνοουμένην της. Ἑνὶ λόγῳ δὲν ἦτο δυνατὸν ἢ ἅπασαι νὰ ὦσιν εὐτυχεῖς.

Περὶ τῆς κυρίας Εὐφροσύνης μόνον ὀλιγώτερος ὑπῆρχεν ἐνθουσιασμός, καθότι ἦτο ἤδη εἴκοσι δύο ἐτῶν καὶ ἡ τύχη της τὴν ἐκράτει ἀκόμη διδάσκαλον ἐσωτερικήν, δαπανῶσαν τὸν γλίσχρον μισθόν της πρὸς ἐκπαίδευσιν τῆς ἀδελφῆς της.

Τὰ ἔγγραφα ἐν τοσούτῳ ἡτοιμάσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρ' ὅλων, ἔθεσα δὲ καὶ ἐγὼ ἑπτάκις ὑπερηφάνως τὴν ὑπογραφήν μου, δυσανασχετοῦσα ὁσάκις ἀποτυγχάνουσα προσκάλουν τοὺς γέλωτας τοῦ ὑψηλοῦ κύκλου, εἰς ὃν ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ περιληφθῶ. Ἔλαβεν ἑκάστη ἀνὰ ἕν, ἔθηκαν καὶ τὸ ἰδικόν μου ἐντὸς μεταλλίου περιέχοντος τὰς εἰκόνας τῶν γονέων μου καὶ ἀνηρτημένον ἀπὸ τοῦ στήθους μου, καὶ μὲ συνέστησαν ἐπανηλημμένως νὰ τὸ φυλάττω. Μετ' οὐ πολὺ ἤχησεν ἡ ἕκτη ὥρα καὶ ἀπεχωρίσθημεν ληξάσης τῆς ποινῆς μου. Ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἐκείνης δὲν ἐπανεῖδον πλέον τὰς φίλας μου, οὐδ' ἐφοίτησα ἔκτοτε εἰς σχολεῖον.

Παρῆλθον δέκα ἔτη, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων ἀπεδήμησα μακράν, περιῆλθον τόπους, καὶ πολλὰς ὑπέστην μεταβολάς. Ἐφύλαξα ὅμως εὐλαβῶς, ὡς ὑπεσχέθην, τὸ ἔγγραφον ἐνθύμιον τῆς βραχυχρονίου καὶ ὅλως μοιραίως συνδεθείσης φιλίας ἐκείνης, ἕως οὗ ἡ τύχη ἠθέλησε τὸ δέκατον ἔτος νὰ εὑρεθῶ καὶ πάλιν ἐν Ἀθήναις.

Κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ συμβολαίου ἡ συνάντησις ὤφειλε νὰ λάβῃ χώραν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς πρεσβυτέρας τοῦ συνδέσμου, ἤτοι τῆς κυρίας Εὐφροσύνης· ἠρεύνησα καὶ ἔμαθον, ὅτι κατῴκει ἔν τινι προαστείῳ τῆς πόλεως, τὴν δὲ 31ην Δεκεμβρίου τὴν 10ην πρωϊνὴν ὥραν ἡμέρας αἰθρίας ἐπορεύθην παρ' αὐτῇ. Τὴν εὗρον καταπληκτικῶς μεταβληθεῖσαν ὑπερτριακονταετῆς ἤδη ἐφαίνετο πολὺ νεωτέρα καὶ ἀνθηροτέρα, παρὰ μικρὸν ἐξελάμβανον αὐτὴν ὡς τὴν νεωτέραν ἀδελφήν της, τοσοῦτον ὑπῆργεν περικαλλὴς καὶ ὡραία, καὶ εὐλόγως, ἀφοῦ κατῴκει ἕνα μικρὸν παράδεισον.

Μαθοῦσα τίς ἤμην καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπισκέψεώς μου, ἔδειξε ζωηροτάτην χαράν.

— Εἶσαι ἡ πρώτη καὶ ἡ μόνη ἴσως, ἥτις ἐνεθυμήθης τὴν συμφωνίαν μας, μικρά μου, ἂν καὶ τόσον ἐμεγάλωσες, εἶπε σφίγγουσα μετὰ συγκινήσεως τὰς χεῖράς μου Ἐκαθήσαμεν ἐν τῷ κήπῳ, ὑπὸ τὴν σκιὰν φρισσούσης αἰγείρου καὶ ἀνεκοινώσαμεν τὰ καθ' ἡμᾶς. Ἐντὸς μικροῦ βαθυσκίου παραδείσου ἐξ ὀπωροφόρων δένδρων, μετοξὺ τῶν χλωρῶν φυλλωμάτων, προέβαλλε χαριέστατος οἰκίσκος, ἐν ᾧ κατῴκει ἄγαμος ἔτι ἡ πρώην διδάσκαλος μετά τινος γραίας κηπουροῦ καὶ χαριεστάτου ἑτοῦς κορασίου, ὅπερ υἱοθέτησε περισυλλέξασα ἐξ ἀπορφανισθείσης χωρικῆς οἰκογενείας, καὶ ἀνέτρεφεν ὡς σύντροφον, ἅμα καὶ γλυκὺ κέντρον τρυφερότητος τῆς ἐχούσης ἀνάγκην ν' ἀγαπᾷ ἀνθρωπίνης καρδίας της· διότι ὀρφανὴ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, οὐδένα ἄλλον εἶχεν ἐκτὸς τῆς ἀδελφῆς της Δήμητρος, ἥτις διέμενεν ἐν Σμύρνῃ, πρὸ ἑξαετίας νυμφευθεῖσα ἤδη.

(Ἕπεται συνέχεια)

Πηνελλόπη Παναγιωτίδου

ΚΑΚΗ ΜΗΤΗΡ

Β΄

Τὰ τέκνα μεταβαίνουσιν εἰς τὸ σχολεῖον, ἡ δὲ μήτηρ ἅπαξ τοῦ ἔτους κατὰ τὴν ἐποχὴν μόνον τῶν ἐξετάσεων πατεῖ τὸν πόδα ἐκεῖ, ἐνίοτε δὲ ἀγνοεῖ παντελῶς καὶ αὐτὴν τὴν μορφὴν τοῦ διδασκάλου. Ἡ τοιαύτη μήτηρ, ἡ ἄνευ προγράμματος καὶ κανονισμοῦ διευθύνουσα τὸν οἶκον, φθάνει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἀκαταστασίας, ὥστε ὁ χρόνος δὲν ἐπιτρέπει αὐτῇ οὔτε νὰ ἐξέλθῃ μετὰ τῶν τέκνων της, ἢ νὰ παράσχῃ αὐτοῖς τὴν ἐλαχίστην ἀναψυχήν. Ταῦτα δὲ ὑπείκοντα εἰς τὴν φυσικὴν τῇ ἡλικίᾳ των ἀνάγκην τῆς διασκεδάσεως, διασκορπίζονται εἰς τοὺς δρόμους ἐὰν εἶναι ἄρρενα, καὶ καταστρέφονται μετὰ παίδων ἀμφιβόλου ἀνατροφῆς. Ἐὰν δὲ εἶναι θήλεα, ἢ θὰ καταφύγωσιν εἰς σχέσεις μετὰ οἰκογενειῶν τῆς συνοικίας, ἀγνώστων πολλάκις εἰς τοὺς γονεῖς, ἢ θὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς ρεμβασμοὺς ἐπικινδύνους, ἢ εἰς ἀνάγνωσιν μυθιστοριῶν, διαστρεφουσῶν τὰς ἀρχὰς καὶ ἰδέας, ἢ εἰς τὸν καλλωπισμόν. Ἐκ πάντων τούτων γενικὴ ἀταξία καὶ παραλυσία βασιλεύει ἐν τῷ οἴκῳ καὶ οὔτε οἱ ἄνθρωποι οὔτε τὰ πράγματα εὑρίσκουσι θέσιν ἐν αὐτῷ.

Οὐδεμία ἁρμονία, οὐδεὶς σεβασμός. Ἡ μήτηρ ἐκπίπτει ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν παίδων, ἐξ ὧν ἄλλα μὲν θανασίμως λυποῦνται καὶ θεωροῦν τοῦτο ὡς τὴν μεγαλειτέραν δυστυχίαν, καὶ δικαίως, ἄλλα δὲ γινόμενα αὐθάδη ἐξουδενοῦσιν, οὕτως εἰπεῖν, διὰ τῆς ἀδιαφορίας αὐτῶν τὴν μητέρα των. Δὲν ἔχουσι βεβαίως δίκαιον, διότι αὕτη ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν ζωήν, ἀλλὰ πολλάκις ἡ κατάστασις αὕτη δὲν εἶναι πταῖσμά των, διότι ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας διὰ τῆς ἀτάκτου κυβερνήσεως τῆς μητρὸς διωλίσθησεν εἰς τὰς καρδίας των ἡ ἀδιαφορία αὕτη. Εἰς τοιαύτην θέσιν ὄντων τῶν πραγμάτων, ὁ πατὴρ εὑρίσκει ὀρθὸν νὰ ἐπέμβῃ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μήτηρ αἰσθάνεται τὸ ἀτελὲς τοῦ ἔργου της ἐν τῇ ἀνατροφῇ τῶν τέκνων, νομίζει, ὅτι πᾶσα ἐπίπληξις, πᾶσα παρατήρησις προσβάλλει αὐτήν· ἄρχεται λοιπὸν νὰ φιλονικῇ ἢ νὰ ὑπερασπίζῃ τὰ τέκνα ἄνευ ἐνδοιασμῶν, ὁπόθεν ταῦτα εἰς μείζονας, περιπίπτουσι παρεκτροπάς, γινώσκοντα ὅτι τὰ ἐλαττώματά των καλύπτονται.

Ἀφοῦ πεισθῇ, ὅτι ἀπώλεσε τὴν ἀληθῆ θέσιν της ἐπὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας τῶν τέκνων, ζητεῖ νὰ ἀνορθώσῃ τὸ ἐκπεσὸν γόητρόν της δι' ὑπερβολικῆς αὐστηρότητος.

Πολλάκις δὲ τιμωρεῖ καὶ βασανίζει ἀμειλίκτως τὸ τέκνον της, ἕνεκα τῶν ἐλαχίστων ἀοπημάτων. Ἄλλοτε δέ, ὅτε πράγματι θὰ ἦτο ἀνάγκη ἰσχυρᾶς ἐνεργείας, δυνατῆς τιμωρίας δι' ἀληθῶς κακὴν πρᾶξιν, διὰ μέγα ἐλάττωμα, τότε, ἀπηυδηκυῖα ἐκ τῶν ἀγώνων τῆς διηνεκοῦς πάλης, ἀδιαφορεῖ καὶ παραβλέπει.

Ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἐφρόντισε νὰ κρύψῃ τὰ ἐλαττώματα τοῦ πατρός, ἐὰν ἔχῃ τοιαῦτα, ὅπως δὲν ἔπραξε καὶ διὰ τὰ ἰδικά της, ἀλλὰ τοὐναντίον τὰ κατεδείκνυε μεγαλείτερα, ἐνίοτε δὲ διὰ τῶν κατ' αὐτοῦ μεμψιμοιριῶν καὶ παραπόνων της ἐνώπιον τῶν τέκνων τῷ ἀποδίδει καὶ κακίας, εἰς ἃς οὔτος οὐδόλως ἐνέχεται διὰ τοῦτο οὐδὲ ἡ πατρικὴ ἐξουσία ἰσχύει ἐν τῷ οἴκῳ.

Ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἐπεκράτησεν ἡ ἐλαχίστη λεπτότης μεταξὺ τῶν γονέων καὶ τῶν τέκνων, ἀποβαίνουσι ταῦτα βάρβαρα, αὐθάδη καὶ ἐγωϊστικά, οὐδόλως προσπαθοῦντα νὰ καθίστανται εὐάρεστα ἢ ὑποχρεωτικὰ τὸ ἓν πρὸς τὸ ἄλλο.

Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει τὰ τέκνα αὐξάνονται, κατανοοῦντα τὰς ἐλλείψεις τῆς οἰκογενείας των καὶ τὰς ἰδικάς των καὶ αἰσθάνονται διὰ τοῦτο μεγάλην λύπην. Κρίνουσι τὴν μητέρα των ὁποία πραγματικῶς εἶναι, ἀνακαλύπτοντα μετὰ πικρίας τὴν εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας των ἀδιαφορίαν δι' ἐκείνους, οὓς ἔπρεπε νὰ ἀγαπῶσι καὶ σέβωνται, καὶ ὁδηγούμενα ὑπὸ τοῦ αὐξάνοντος λογικοῦ προσπαθοῦσι νὰ ἐπενέγκωσι δυνατήν τινα εἰς τὰ πράγματα βελτίωσιν. Διακινδυνεύουσι λοιπὸν εἰς τὰς μετὰ τῆς μητρός των συνδιαλέξεις, ἰδέας τινὰς περὶ τῶν τοῦ οἴκου, ὑποδεικνύοντες τὸ πεπλανημένον τῶν ἰδίων της ἰδεῶν.

Ἐπειδὴ ὅμως αὕτη νομίζει ὅτι θέλουσι νὰ τῇ δώσωσι διαταγὰς ἢ νὰ τῇ ἐπιβάλωσι τὰς θελήσεις των, ἐξανίσταται, ἀδικεῖ καὶ παραγνωρίζει τὰ αἰσθήματα, ὑφ' ὧν ὑπηγορεύθη ἡ διαγωγὴ αὕτη τῶν τέκνων της. Νομίζουσα ὅτι τὰ τέκνα τὴν θεωροῦσι κατωτέραν ἑαυτῶν, ἀρχίζει νὰ τὰ ἀπεχθάνηται, πολλάκις δὲ καὶ μισεῖ αὐτά.

Τοιαύτη ἐν σμικρῷ ἡ κακὴ μήτηρ, ἤ, ὀρθότερον εἰπεῖν, ἡ ἀνόητος μήτηρ, ἥτις ἕνεκα τῆς ἐλλιποῦς μορφώσεως, ἕνεκα τῆς ἀτελοῦς αὐτῆς ἀνατροφῆς, ἕνεκα τῆς μὴ ἐπιγνώσεως τῶν μεγάλων καὶ ἁγίων μητρικῶν καθηκόντων παραδίδει εἰς τὴν κοινωνίαν πολίτας ἀτελεῖς καὶ μεστοὺς ἐλαττωμάτων, οἵτινες ἀντὶ νὰ ἀναμιμνήσκωνται μετὰ σεβασμοῦ τὸ ἅγιον τῆς μητρός ὄνομα, αἰσθάνονται ἐνίοτε ψυχρὰν ἀδιαφορίαν, ἵνα μή τι μεῖζον εἴπωμεν, πρὸς τοὺς γεννήσαντας καὶ ἀναθρέψαντας αὐτούς.

Ἑλένη Στ. Παπαδάκη

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ ΕΝ ΛΑΥΡΙΩ

(ἀνταπόκρισις)

Νεφελώδης καὶ μελαγχολικὴ ἀνέτειλεν ἡ τοσοῦτον λαμπρὰ δι' ὅλον τὸν χριστιανισμὸν καὶ ἰδίως δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἡμέρα τῆς χθές, ἣν ἡμεῖς ἐνταῦθα λαμπρῶς ἐπανηγυρίσαμεν χάρις εἰς τὴν ἀξιόλογον διευθύντριαν τοῦ δημοτικοῦ Σχολείου κ. Ἀριστέαν Κυριακοῦ.

Ἀπὸ τῆς παραμονῆς οἱ τοῖχοι τοῦ σχολείου ἦσαν σημαιοστόλιστοι, τὴν δὲ θέσιν τῶν πινάκων, γεωγραφικῶν χαρτῶν, εἰκόνων Ἀγ. γραφῆς, εἶχον καταλάβει ἡ εἰκὼν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, αἱ εἰκόνες τῶν βασιλέων, καὶ ἄλλαι πολλαί, παριστῶσαι διαφόρους σκηνὰς τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν ἡρώων τοῦ 21. Ὑπεράνω τῆς θύρας τῆς αἰθούσης ἐφαίνετο τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα κατεσκευασμένον ἐκ μύρτων καὶ κεκοσμημένον μὲ τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν χρώματα. Ἅπασαι δὲ αἱ εἰκόνες ἔφερον στέφανον ἐκ μύρτων, δεδεμένον διὰ ταινίας κυανῆς καὶ λευκῆς· ἐπὶ τοῦ ἐξώστου καὶ τῶν παραθύρων ἑλληνικαὶ σημαῖαι ἐκυμάτιζον.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἑορτῆς ἡ διευθύντρια μετὰ τῆς φίλης βοηθοῦ της κ. Κρυσταλλίας Χρυσοβέργη, ἐκόσμησαν τὰ στήθη τῶν μαθητῶν δι' ἐθνοσήμων ἑλληνικῶν, ἅτινα ἐπὶ τοῦτο εἶχον κατασκευάσει καὶ τοῖς ηὐχήθησαν, ὅπως μιμούμενοι τὰ ἔργα τῶν ἐνδόξων πατέρων μας, γίνωσιν ἄξιοι νὰ στολισθῶσί ποτε δι' ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν παρασήμων. Κατὰ τὴν 10ην π. μ. ὡδήγησαν τὰ παιδία εἰς τὴν ἐκκλησίαν, παρ' αὐτῶν δὲ καταλλήλως ἐξασκηθέντων ἐψάλη ὡραιότατα καὶ συγκινητικώτατα τὸ δοξαστικόν.

Κατὰ τὴν 2 μ. μ. ἡ αἴθουσα τοῦ σχολείου ἦτο πλήρης ἐκ τῶν προσκεκλημένων, τῶν μαθητῶν καὶ τῶν γονέων αὐτῶν. Τὰ παιδία κατ' ἀρχὰς ἔψαλον ὕμνον εἰς τὴν Θεοτόκον κατάλληλον, κατόπιν ἡ διευθύντρια κ. Ἀριστέα Κυριακοῦ διὰ συντόμου ὁμιλίας ἀνέπτυξεν εἰς αὐτὰ πόσον ἱερὰ καὶ χαρμόσυνος ὑπὸ διπλῆν ἔποψιν ἦτο δι' ἡμᾶς ἡ ἡμέρα αὕτη· πῶς τὸ ἔθνος μετὰ τετρακοσίων ἐτῶν βασάνους καὶ δουλείαν κατώρθωσε τέλος, ἀφοῦ ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη γενναίως καὶ ἀπηλπισμένως ἠγωνίσθη, νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν μικρὰν ταύτην γωνίαν τῆς γῆς, ἥτις ὀνομάζεται Ἑλλάς. Τοῖς ἀνέφερε διὰ πόσον θυσιῶν, διὰ πόσων καταστροφῶν καὶ αἱμάτων ἐποτίσθη τὸ δένδρον τοῦτο τῆς ἐλευθερίας, ὅπερ σήμερον

θάλλει λαμπρόν. Τοῖς ὑπενθύμισεν ὅτι τὸ ἔργον τῶν πατέρων μας εἰσέτι δὲν ἐτελείωσεν, ὅτι ἡ μεγάλη πατρίς μας στενάζει εἰσέτι ὑπὸ τὰ δεσμά, ὅτι οἱ δοῦλοι ἀδελφοί μας εἰς ἡμᾶς ἔχουσιν ἐστραμμένα τὰ βλέμματα, παρ' ἡμῶν ἀπαιτοῦσι τὴν ἐλευθερίαν των, ὅτι τὸ μόνον ὄνειρον παντὸς Ἕλληνος εἴτε ἐλευθέρου εἴτε δούλου, εἶναι ἡ Ἑλλὰς ἐλευθέρα καὶ μεγάλη καὶ ὅτι εἰς τὰ παιδία, ἅτινα θὰ γείνωσί ποτε στρατιῶται τῆς πατρίδος στηρίζομεν τὰς περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδας μας. Ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον της διὰ τῆς ἐπιφωνήσεως: Ζήτω τὸ ἔθνος! Ζήτω ὁ βασιλεύς!

Ἀπάντων τὰ στόματα ἐν μιᾷ φωνῇ ἐπανέλαβον τὴν ἐπιφώνησιν ταύτην καὶ ραγδαία χειροκροτήματα τὴν διεδέχθησαν. Ὦ! ἦτο ὡραία, σᾶς βεβαιῶ, ἡ ὁμιλία τῆς κ. διευθυντρίας, ἡ δὲ γλυκεῖα συγκίνησις καὶ ὁ ἐνθουσιασμός, ὅστις τὴν κατεῖχε, μετεδόθησαν εἰς ἅπαντας καὶ πολλοὶ ἐδάκρυσαν.

Μετὰ ταῦτα τὰ παιδία ἔψαλον διάφορα ἡρωϊκὰ ᾄσματα, ἀπήγγειλαν διαφόρους διαλόγους καὶ ποιήματα κατάλληλα διὰ τὴν ἡμέραν, καὶ τέλος, ἀφοῦ ἔψαλον τὸν ἐθνικὸν ἡμῶν ὕμνον, ἡ ἑορτὴ ἔληξε περὶ τὴν 5 μ. μ. καὶ οἱ προσκεκλημένοι, ἀφοῦ θερμῶς συνεχάρησαν τὴν κ. διευθύντριαν καὶ τὴν ἀκάματον συνεργάτιδα αὐτῆς, ἀνεχώρησαν κατενθουσιασμένοι. Τὸ δὲ ἑσπέρας ὅλα τὰ παράθυρα τοῦ σχολείου ἦσαν φωταγωγημένα.

Ἡ κ. Ἀριστέα Κυριακοῦ εἶναι ἀληθῶς ἀνωτέρα παντὸς ἐπαίνου, δι' ὅ,τι ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἔτη πράττει, καὶ ἂν καὶ αἱ ἀλλαχοῦ διευθύντριαι σχολείων τὴν ἐμιμοῦντο, τὸ ἐθνικόν μας αἴσθημα δὲν θὰ κατέπιπτε τόσον πολύ. Εὔχομαι δὲ ὅπως εἰς τὸ μέλλον ἐκεῖνο, ὅπερ γυνὴ πρώτη ἔπραξε κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην γενικευθῇ καὶ πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ διδάσκαλοι νὰ προσπαθῶσι διὰ τοιούτων ἑορτῶν καὶ ἄλλων μέσων, ἅτινα ἡ καρδία των θὰ τοῖς ὑπαγορεύῃ, νὰ ἀναζωπυρῶσι εἰς τὰ στήθη τῶν Ἑλληνοπαίδων τὸ ἱερὸν τοῦ πατριωτισμοῦ πῦρ.

Μαρία Δ.

Η ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ "Η ΕΛΠΙΣ,,

ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Εἰς δέκα ὀκτὼ χιλιάδας δραχμῶν ἀνῆλθε τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως τῆς φιλανθρωπικῆς ταύτης ἀγορᾶς ποσόν, ἀφαιρουμένων δὲ τεσσάρων χιλιάδων εἰς δαπάνας, τὸ ὑπολειφθὲν καθαρὸν κέρδος ἀνῆλθεν εἰς δέκα τέσσαρας χιλιάδας.

Οὕτως ἀντημείφθησαν γενναιότατα οἱ κόποι καὶ αἱ προσπάθειαι τῶν εὐγενῶν τῆς ἐπιτροπῆς κυριῶν, αἵτινες μετὰ τόσης αὐταπαρνήσεως ἀφιέρωσαν ἑαυτὰς εἰς τοιούτου θεοσεβοῦς καθήκοντος ἐκπλήρωσιν.

Ἡ κ. Φανὴ Πρεντετέρη ὡς ταμίας τῆς ἐπιτροπῆς θὰ εἶναι βεβαίως ἐνθουσιασμένη ἐκ τῶν εἰσπράξεων. Ἡ δὲ κ. Ναθαλία Σούτσου, ἥτις κατὰ τὰς τελευταίας τῆς ἀγορᾶς ἡμέρας εἶχε μεταβληθῆ εἰς ἀεικίνητον, θὰ κατώρθωσε νὰ κοιμηθῇ ἥσυχος καὶ ἀμέριμνος ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ τῆς ἐπιτροπῆς εὐγενεῖς κυρίαι, διότι καὶ οἱ ἀσθενεῖς καὶ πάσχοντές των θὰ ἀποκοιμῶνται μὲ μειδίαμα εὐλογίας εἰς τὰ χείλη, ἀφοῦ ἡ ἀνάρρωσίς των καὶ εἰς τὰς πατρίδας μετάβασίς των εἶναι ἤδη ἐκ τῶν προτέρων ἐξησφαλισμένη.

Καὶ μία παρατήρησις διὰ τὰς καλλιτέχνιδας κυρίας μας. Τὸ πλεῖστον τῶν εἰσπραχθέντων ποσῶν προέκυψεν ἐκ πωλήσεως καλλιτεχνικῶν ἔργων κυριῶν καὶ δεσποινίδων τῆς πόλεώς μας. Πολλαὶ εἰκόνες ὑδατογραφίαι καὶ ἐλαιογραφίαι γυναικῶν ἐπωλήθησαν εἰς μεγάλας τιμάς. Ἓν πινάκιον γραφὲν ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Προσαλέντη ἐπωλήθη ἀντὶ 380 δρ Περιζήτητοι ἐγένοντο καὶ αἱ ὑπὸ τῆς καλλιτέχνιδος δεσποινίδος Ἀννίνου προσενεχθεῖσαι μικραὶ εἰκόνες κυριῶν, αἵτινες ἔφερον διαφόρους ἐνδυμασίας. Τὸ γραφικὸν τῆς Ὑδραίας κεφαλόδεσμον διεφιλονίκει τὰ πρωτεῖα πρὸς τὸ ἁρμονικῶς ὑπὸ τῆς Ἀθηναίας ἢ τῆς Ἀργείας φερόμενον χρυσοῦν παπάζι, ὡς ἡ φλωρόφορτος μπόλια τῆς χωρικῆς Μεγαρίτιδος, τὴν ὡραίαν τῆς Ψαριανῆς καλύπτραν.

Τέλος ἡ ἀγορὰ ἦτο ἐπιτυχεστάτη, ὡς καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν χαριεστάτων πωλητριῶν καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἱδρύσεως τοιούτου σωματείου, τὸ ὁποῖον ἅπαξ ἔτι ἀποδεικνύει καὶ ἐπικυροῖ ὅτι αἱ γυναῖκες ἐπλάσθησαν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ πράττωσι τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ οὐδὲν ἄλλο.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΚΑΙ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΥΠΕΡ ΑΠΟΡΟΥ ΚΟΡΗΣ

Ποία εἶναι ἡ καλλιτέχνις, ἥτις θὰ δίδῃ σειρὰν μουσικῶν παραδόσεων; ἐρωτώμεθα παρὰ πολλῶν.

Ἡ κυρία Ρηγίνα Βρέμιτς, ἡ ἀριστοῦχος τοῦ Ὠδείου τῆς

ΓΑΜΟΣ ΕΝ ΦΥΛΑΚΗ

Διηρωτῶντο ἐν τούτοις πάντες, ἐὰν ἠδύνατο νὰ ἐκδοθῇ τοιαύτη καταδίκη χωρὶς τὴν ἀπολογίαν τοῦ κατηγορουμένου.

Ἡ δίκη ἤρξατο διὰ τῆς ἐξετάσεως τριῶν μαρτύρων, ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἦτο ἁλιεύς, ὁ δεύτερος κηπουρὸς καὶ ὁ τρίτος τελωνοφύλαξ. Ἦσαν οἱ μόνοι, οἵτινες κατὰ τὴν ὥραν τῆς μονομαχίας εἶχον ἀκούσει τοὺς πυροβολισμούς. Ὁ εἷς ἔλεγεν ὅτι ἤκουσεν ἕνα πυροβολισμόν, ὁ ἄλλος δύο καὶ ὁ ἁλιεὺς τρεῖς, ἀλλὰ τὸν τρίτον βραδύτερον τῶν δύο πρώτων.

Μετὰ ταῦτα προσῆλθεν ὁ ἰατρός, ὅστις πρῶτος τὴν ἐπαύριον τοῦ φόνου εἶχεν ἐξετάσει τὸ θῦμα καὶ ὅστις ἐπεβεβαίωσε τὴν πρώτην κατάθεσίν του, καθ' ἣν ὁ Γέβρ εἶχε φονευθῆ εἰς ἑνὸς βήματος ἀπόστασιν μὲ ἀμερικανικὸν πιστόλιον, ὅτι ἡ σφαῖρα ἤρχετο ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ἤτοι παρὰ δολοφόνου ὀρθοῦ, ὅστις εἶχε πρότερον ρίψει τὸ θῦμά του κατὰ γῆς. Τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος, ἤτοι τὸ ἀμερικανικὸν πιστόλιον, ὡς καὶ τὰ κοσμήματα, ἅτινα ἔφερεν ἐπ' αὐτοῦ ὁ δολοφονηθείς, ἀπεκαλύφθησαν πρὸ τῶν θεατῶν, ὁ ἐξεταζόμενος δὲ μάρτυς ἐβεβαίωσεν ὅτι αὐτὰ ἦσαν τὰ εὑρεθέντα ἐπὶ τοῦ πτώματος κατὰ τὴν πρωΐαν τῆς ἐπισκεψέως αὐτοῦ.

Τότε ὁ δημόσιος κατήγορος ἠγέρθη, ἔλαβε τὸν λόγον καὶ ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀνέπτυξε τα κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, μὴ φεισθεὶς τοῦ δυστυχοῦς κατηγορουμένου, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἐξέπεμψε πάντας τοὺς κεραυνοὺς τῆς κατηγορητηρίου εὐγλωττίας του. Ἤρχισε νὰ ἐκθέτῃ πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ κοινοῦ τὰ κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ γαμηλίου συμβολαίου τῆς Ρηγίνας καὶ τοῦ Ροβέρτου, καὶ τοῦ ὡραίου καὶ εὐτυχοῦς μέλλοντος, ὅπερ ἀνέτελλε διὰ τοὺς δύο θερμῶς ἀγαπωμένους ἐκείνους νέους.

Ἡ τύχη ἐμειδία αὐτοῖς. Εἴσθε εὐτυχεῖς, τοῖς ἔλεγε πᾶν τὸ περὶ αὐτούς.

Ἡ ὁδός, ἣν ἔχετε νὰ βαδίσητε εἶναι ἐσπαρμένη ἀπὸ ἄνθη. Δυστυχῶς ὄφις τρομερὸς ἐκρύπτετο ὑπὸ τὰ ἄνθη ταῦτα.

Ὁ Ἰάκωβος δὲ Γραμπραὶ ἠγάπα τὴν Ρηγίναν δὲ Βαλωρῇ οὐχὶ μὲ αἴσθημα ἁγνὸν καὶ τίμιον, ὡς τὸ τοῦ Ροβέρτου, ἀλλὰ μὲ πάθος τρομερὸν καὶ ἐπονείδιστον Ἐρρίφθη μεταξὺ τῶν δύο μνηστήρων, προὐκάλεσε τὸν φίλον τῆς νεότητος καὶ τῶν παιδικῶν του χρόνων, τὸν παρέσυρε τὴν νύκτα εἰς σκοτεινήν τινα ὁδὸν καὶ μὲ τὴν πρόθεσιν δῆθεν μονομαχίας, τὸν ἐδολοφόνησεν ἀνάνδρως.

Μετὰ ταῦτα ὁ δημόσιος κατήγορος ἤρξατο ἀναπτύσσων καὶ χαρακτηρίζων εὐγλώττως τὴν μετὰ τὴν δολοφονίαν διαγωγὴν τοῦ ἐνόχου, μετὰ πεποιθήσεως δὲ ἀνεκήρυξεν αὐτὸν ἄξιον τῆς ἐσχάτης ποινῆς καὶ ἀπῄτησε παρὰ τῶν ἑνόρκων τὴν εἰς θάνατον καταδίκην του.

Ὁ κ. Ραμελαὶν ἠγέρθη τῆς θέσεώς του. Νεκρικὴ σιγὴ διεδέχθη τὴν ἐκ τῶν τελευταίων λόγων τοῦ εἰσαγγελέως παραχθεῖσαν ἀνὰ τὸ ἀκροατήριον ταραχήν. Οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων ἐστρέφοντο ἀπλήστως πρὸς τὸν διάσημον δικηγόρον μετ' ἐναγωνίου σχεδὸν συγκινήσεως.

Ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Ραμελαίν, κατὰ τὴν ὁμολογίαν καὶ αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν του, ὑπῆρξεν ἡ ὡραιοτέρα καὶ πειστικωτέρα πάντων. τῶν καθ' ὅλον τὸ δικηγορικὸν στάδιόν του ἐκφωνηθέντων ρητορικῶν λόγων του. Ἐπὶ δύο ὥρας ἐκράτει τὸ ἀκροατήριον του ἐν ἀγωνιώδει ἀμηχανίᾳ, ὑπερασπισθεὶς βῆμα πρὸς βῆμα τὸ ἔδαφος, ὅπερ τόσον εἶχε συγκλονήσει ἡ ἀγόρευσις τοῦ εἰσαγγελέως.

Ἀφηγούμενος τὰ κατὰ τὸν βίον τοῦ Ἰακώβου, τὰ κατὰ τὴν παιδικὴν καὶ νεανικήν του ἡλικίαν, τὴν γλυκεῖαν στοργήν, ἣν ἀείποτε ἔτρεφε πρὸς τὸν στρατηγὸν μαρκήσιον Βαλωρῆ, τὸν ἀνάδοχον καὶ θετόν του πατέρα, κατώρθωσε νὰ ἀποδείξῃ, χωρὶς ποσῶς νὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα τῆς Ρηγίνης, ἐντελῶς ἀδύνατον καὶ ἀπίστευτον τὴν ἀποδιδομένην εἰς αὐτὸν κατηγορίαν.

Ἀφοῦ δὲ ἐξέθηκε πρὸ τῶν ὀμμάτων πάντων τὸ ἔντιμον παρελθὸν καὶ τὴν ἀδιαφιλονείκητον γενναιότητα τοῦ χαρακτῆρος τοῦ κατηγορουμένου, κατέληξεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν αἰτίων, ἅτινα ἠδύναντο νὰ ὠθήσωσιν αὐτὸν εἰς παρόμοιον ἔγκλημα.

Βιέννης, ἡ ἔξοχος κυμβαλίστρια, ἡ γνωστὴ καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην διὰ τὴν ἐξαίρετον καλλιτεχνικὴν ἰδιοφυΐαν της.

Καὶ ἀπαρχὴν τῆς παρ' ἡμῖν εὐεργετικῆς δράσεώς της ποιουμένη, ἀναλαμβάνει μετ' ἄλλων καλλιτεχνῶν καὶ ἐρασιτεχνῶν νὰ δώσῃ ἐν τῷ Ὠδείῳ μουσικὴν συναυλίαν πρὸς ὄφελος νεαρᾶς πτωχῆς κόρης, ἣν αὐτὴ δωρεὰν ἐμόρφωσε, καὶ ἥτις στερεῖται πόρων ὅπως προμηθευθῇ κλειδοκύμβαλον καὶ ἐξακολουθήσῃ τὰς σπουδάς της εἰς τὴν μουσικήν, εἰς ἣν τόσον ἐπιδίδει.

Δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν θέλει σπεύσει ἀθρόον εἰς ὑποστήριξιν τόσον ἀγαθῆς καὶ φιλανθρώπου πράξεως, καὶ εἰς ἀπόλαυσιν συγχρόνως τῆς μαγικῆς τέχνης τῆς κ. Βρέμιτς, ἥτις ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μεταφέρῃ εἰς σφαίρας ἰδεώδεις καὶ τοὺς πλέον πεζοὺς τῶν ἀνθρώπων.

Ἐπὶ τῇ εἰδήσει τῆς συστάσεως τῶν μουσικῶν τούτων παραδόσεων ἡ ἐν τῇ πόλει μας ἀπὸ ἐτῶν διδάσκουσα μουσικὴν ἀξιότιμος κ. Ἀθηνᾶ Σερεμέτη, ἐγνώρισεν ἡμῖν δι' ἐπιστολῆς της ὅτι τὸ σύστημα τῶν μουσικῶν παραδόσεων εἰσαχθὲν παρ' αὐτῆς ηὐδοκίμησεν ἐν τῇ πόλει μας, καὶ ἐξέφραζε τὴν χαράν της διότι καὶ παρ' ἄλλων ἐφαρμόζεται τοῦτο ὁσημέραι.

Ἡ κ. Ἀθηνᾶ Σερεμέτη δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι, μανθάνουσα σήμερον τὸ ὄνομα τῆς καλλιτέχνιδος κυρίας, ἥτις συνιστᾷ τὰς ἐν λόγῳ μουσικὰς παραδόσεις θὰ χαρῇ ἔτι μᾶλλον, διότι αὐτὴ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐννοεῖ πόσην ἀνάγκην ἔχει ὁ τόπος μας κυμβαλιστριῶν καὶ ἰδικῶν καλλιτεχνίδων ὡς ἡ κ. Βρέμιτς πρὸς ἀληθῆ κατανόησιν τῆς θείας τοῦ Ὀρφέως τέχνης.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Σ. Κ. **Ἀθήνας**. Τὸ διηγημάτιόν σας καλὸν ὡς μετάφρασις. Γνωρίσατε ἡμῖν τὴν διεύθυνσίν σας, ὅτε καὶ θέλομεν προβῆ εἰς δημοσίευσιν αὐτοῦ. —Καν Ε. Δ. **Νέαν Ρωσσίαν**. Ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.—Καν Α. Δ. **Γτέσκη**. Ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἡμερολογίου σας 318 μᾶς ἐπαρουσιάσθη, ἐνεγειρήσαμεν δὲ εἰς τὸν κομιστὴν αὐτοῦ τὴν κερδισθεῖσαν ὑδατογραφίαν τοῦ κ. Α. Φιλαδελφέως.—Φ. Γκ. **Πόρτ-Τεφίκ**. Εἴχετε δίκαιον τὸ λάθος εἶναι ἰδικόν μας.—Καν Μ Γ. **Ἀθήνας**. Ἴσως ἔχετε δίκαιον καὶ αἱ κρίσεις σας δὲν εἶναι ἐντελῶς ἄτοποι. Ὁπωσδήποτε αἱ γυναῖκες δὲν πρέπει νὰ λέγωμέν ποτε κακὸν διὰ τὰς ὁμοφύλους μας, διότι τότε δικαιολογοῦμεν τὴν ἰδέαν, ἣν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνδρῶν ἔχουσι περὶ ἡμῶν.—Καν Σ. Λ **Σμύρνην**. Ἐλήφθη καὶ δημοσιεύεται σήμερον εὐχαρίστως. Ἀντίτιμον ἡμερολογίου, εἰ δυνατόν. ἀποστείλατε εὐκαιρίας τυχούσης, πρὸς ἡμᾶς κατ' εὐθεῖαν.—Καν Β. Κ. **Σμύρνην** Νομίζομεν ὅτι ἡ «Ἐφ. τῶν Κυριῶν» εἶναι ἀναρμοδία νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀλλ' οὔτε.ἔστω,καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν προτεινομένην ἰδέαν. Προτιμοτέρα θὰ ἦτο ἡ ἄμεσος καὶ διὰ καλοῦ τρόπου συνεννόησις ὑμῶν μετὰ ἰατρῶν, οἵτινες βεβαίως δὲν ἀντικαθιστῶσι κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην τὰς μαίας, ἀλλ' ἁπλῶς ὁδηγοῦσιν αὐτάς, ὡς συμβαίνει ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου.—Καν Δ. **Ρουχτσούκιον**. Ἀμφότεραι αἱ ἐπιστολαί σας ἐλήφθησαν. Εὐγνωμονοῦμεν δι' εὐγενῆ φροντίδα. Συμμορφούμεθα ὁδηγίαις σας. Γράφομεν.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Ὑγιεινὴ τῆς καλλονῆς τῶν χειρῶν. Διαλύσατε εἰς γλιαρὸν ὕδωρ ὀλίγον βόρακα καὶ ὀλίγας σταγόνας ἀμμωνίας. Πλύνατε διὰ τοῦ ὕδατος τούτου τὰς χεῖράς σας.ὧν ἡ ἐπιδερμὶς λεπτύνεται καὶ καθαρίζεται. Ὀλίγον σεμιγδάλι ἐντὸς καθαροῦ ὕδατος, δι' οὗ πλύνετε τὰς χεῖρας, λευκαίνει αὐτά.

Ἡ γλυκερίνη δὲν εἶναι ὠφέλιμος διὰ τὴν ἐπιδερμίδα πίντων.

Μὴ καμνητε χρῆσιν αὐτῆς, ἐὰν βλέπητε τὴν ἐπιδερμίδα ἐρυθρὰν ἢ σκληρυνομένην, διότι ἅπαξ ἢ δὶς τὴν μετεχειρίσθητε. Ἄριστον διὰ τὴν ἐπιδερμίδα τῶν χειρῶν εἶναι τὸ πλύσιμον αὐτῆς τὴν ἑσπέραν πρὸ τῆς κατακλίσεως διὰ λευκοῦ ὠοῦ, ἐν ᾧ ἔχετε διαλύσει στύψιν.

Πῶς καθαρίζεται παρκέτον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐχύθη ἔλαιον. Βρέχετε διὰ μάκτρου, ὅπερ ἔχετε βυθίσει εἰς πετρέλαιον. Μετὰ τὴν ἐξάτμισιν τοῦ πετρελαίου πλύνετε τὸ πάτωμα δι' ὕδατος. Μετὰ ταῦτα περιαλείφετε δι' ἐγκαυστικοῦ καὶ στιλβώνετε διὰ κηροῦ.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Κροκέται πατάτας. Καθαρίζετε ἡμίσειαν ὀκὰν καλὰς πατάτας καὶ τὰς βράζετε μὲ ἀνάλογον ὕδωρ καὶ βούτυρον, ἕως οὗ λυώσουν εἰς πηκτὸν χυλόν. Τας περᾶτε τότε διὰ σήτας πολὺ λεπτῆς. Τας θέτετε ἐντὸς τῆς χύτρας, προσθέτουσα ἅλας, πέπερι, ὀλίγον ἀλεῦρι καὶ ὀλίγον βούτυρο καὶ οὕτω ἀποστεγνώνετε ἐπὶ τῆς πυρᾶς τὸν χυλόν σας τοῦτον, ἐψήνουσαι ἐπὶ 10 λεπτά. Ἀποσύρετε. Ἀφήνετε νὰ κρυώσουν καὶ προσθέτετε 8 κίτρινα τῶν ὠῶν, ἀλληλοδιαδόχως. Πλάττετε τότε, ἐπιπάσσετε μὲ γαλέταν κοπανισμένην καὶ τηγανίζετε μὲ ἄρθονον βούτυρον.

Κατασκευὴ βουτύρου κατ' οἶκον. Ἀγοράσατε πάχος τῶν νεφρῶν τοῦ βοὸς 2—3 ὀκ Ἀφαιρέσατε τα νεῦρα καὶ τὸ λεπτὸν δέρμα. Κόψατε τὸ πάχος εἰς λεπτὰ τεμάχια, ὡς κημᾶν. Θέσατε ἐντὸς μεγάλης χύτρας, σκεπάσατε μὲ γάλα, ὥστε νὰ μὴ φαίνηται τὸ πάχος, καὶ ἀφήσατε να βρασῃ σιγὰ-σιγά Μετὰ ταῦτα περᾶτε διὰ λεπτοῦ ὑφάσματος. Πιέσατε τὸ μίγμα σας ἐντὸς δοχείου, ἐν ᾧ ἐκ διαλειμμάτων αναμιγνύετε καὶ ἅλας. Εἶναι καλλίτερον ἀπο ὅλα τὰ βούτυρα, τα ὁποῖα πληρώνομεν τόσον ἀκριβά, καὶ ἔχει ὡραῖον ἄρωμα καὶ γεῦσιν.

Ὁ Ἰάκωβος δὲ Γραμπραί, ἠναγκασμένος νὰ μονομαχήσῃ, καὶ ὑπερασπιζόμενος ἑαυτὸν κατὰ τοῦ Ρωβέρτου Γεβρ, τρελλοῦ ἐκ ζηλοτυπίας τυφλῆς, ἔστω, ἐπὶ τέλους τοῦτο ἦτο κἄπως παραδεκτόν.

Ἀλλ' ὁ Ἰάκωβος δὲ Γραμπραί, ἡ προσωποποίησις αὐτὴ τῆς ἀρετῆς καὶ γενναιότητος, ὁ κληρονόμος πεντακοσίων ἐτῶν ἡρωϊσμοῦ, δολοφονῶν εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ δάσους τὸν φίλον τῶν παιδικῶν καὶ νεανικῶν του χρόνων. Ὄχι! τοῦτο οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ, οὔτε αὐτὸς ὁ δημόσιος κατήγορος.

—Ὄχι! εἶπεν, ἐντείνων τὴν φωνήν του ὁ κ. Ραμελαὶν καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν εἰσαγγελέα· δὲν δύνασθε νὰ τὸ πιστεύσητε. Ἡ θέσις, ἣν κατέχετε, σᾶς ὑποχρεοῖ νὰ ὑπερασπίζησθε τὴν ἀδικουμένην κοινωνίαν, ἀλλὰ δὲν σᾶς ἀναγκάζει νὰ ζητῆτε νὰ εὕρητε ἕνα ἔνοχον ἐν τῷ προσώπῳ ἑνὸς ἀθώου! Ἤκουσα τοὺς ἰσχυρισμοὺς καὶ τοὺς λόγους σας. Ὅσον εὐφραδεῖς καὶ ἂν ὑπῆρξαν, οὔτε εἷς ἐξ αὐτῶν ἔφθασε μέχρι τῆς καρδίας μου. Σᾶς προκαλῶ, μεθ' ὅλην τὴν κατὰ τοῦ κατηγορουμένου προκατάληψίν σας, νὰ ὑψώσητε τὴν χεῖρα μέχρι τῆς εἰκόνος ταύτης τοῦ Ἐσταυρωμένου, ἥτις ὑπέρκειται πάντων τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ καὶ νὰ εἴπητε: «Ὀρκίζομαι, ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἔνοχος»! Ἐγὼ λοιπόν, χωρὶς ἀποδείξεις, μεθ' ὅλα τὰ φαινόμενα ἐκτείνω τὴν χεῖρα καὶ ἀνακράζω ἐκ τῶν ἀδιεισδύτων βαθῶν τῆς ψυχῆς μου καὶ τῆς ἀληθείας: Ὀρκίζομαι ὅτι ὁ Ἰάκωβος Γραμπραὶ εἶναι ἀθῶος, ὅτι δὲν εἶναι εἷς ἄθλιος καὶ οὐτιδανὸς δολοφόνος!

Βροχὴ χειροκροτημάτων ἐπεσφράγισε τὰς τελευταίας τοῦ ῥήτορος λέξεις, ὅστις ἐπανέλαβε τὴν θέσιν του ἥσυχος καὶ ἀτάραχος.

Ὁ πρόεδρος ἐστράφη τότε πρὸς τὸν κατηγορούμενον καὶ τῷ εἶπε:

— Κατηγορούμενε, ἔχετε νὰ προσθέσητέ τι πρὸς ὑπεράσπισιν σας;

Πρὸς γενικὴν πάντων ἔκπληξιν, ὁ Ἰάκωβος ἠγέρθη καὶ διακόπτων τὴν μέχρι τοῦδε ἐπιμόνως τηρηθεῖσαν σιγήν, ἀπήντησε:

— Τοῦτο μόνον! Προφέρων δὲ τὰς λέξεις ταύτας ἐβύθισεν ἐγχειρίδιον εἰς τὸ στῆθός του.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς φρίκης καὶ τῆς γενικῆς πάντων ταραχῆς δύο κραυγαὶ ἀντήχησαν ἐν τῇ αἰθούσῃ:

— Ἰάκωβε! — Υἱέ μου!

Ἡ πρώτη ἦτο τῆς Μαγδαληνῆς, ἥτις εἶχε πέσει λιπόθυμος καὶ ἡ δευτέρα τῆς γραίας μαρκησίας, ἥτις ἐδέχθη αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας της.

Τὸ ἐγχειρίδιον, ὅπερ ὁ Ἰάκωβος μετεχειρίσθη, ἡ Ἰωάννα Βαλωρῆ τὸ ἀνεγνώρισεν. Ἦτο ἐκεῖνο, ὅπερ τῷ εἶχε φέρει εἰς τὴν φυλακήν του, κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἐπισκέψεώς της ἡμέραν.

Ὁ ἰατρὸς τοῦ δικαστηρίου παρέσχεν εἰς τὸν πληγωθέντα τὰς πρώτας τῆς ἐπιστήμης βοηθείας, τῇ διαταγῇ δ' αὐτοῦ ὁ Ἰάκωβος μετηνέχθη εἰς τὸ πολιτικὸν νοσοκομεῖον. Οἱ χειρουργοὶ τοῦ νοσοκομείου ἐκίνησαν τὴν κεφαλήν,ἀφοῦ ἐξήτασαν τὴν πληγὴν τοῦ νέου. Τὸ ἐγχειρίδιον, διευθυνόμενον εἰς τὴν καρδίαν εἶχε προσκόψει εὐτυχῶς εἰς θωρακικόν τι ὀστοῦν, χωρὶς λοιπὸν νὰ προσβάλῃ τὴν καρδίαν, εἶχεν ἐπιφέρει μεγάλας καταστροφὰς εἰς τὸν ὀργανισμόν.

Ὁ πυρετὸς καὶ ἡ παραφροσύνη ἠπείλουν περισσότερον τὸν πάσχοντα, οὗτινος τὸ νευρικὸν σύστημα εἶχε φθάσει εἰς ἐρεθισμὸν ἐπικίνδυνον.

Πρὸ παντὸς ἀπηγόρευσαν πᾶσαν ἐπίσκεψιν φίλων, συγγενῶν ἢ συνηγόρων. Ἡ ἐλαχίστη τῆς συγκινήσεως ἐπίτασις θὰ ἐπέφερε τὸν θάνατον.

Συμβαίνει ἐν τούτοις κατὰ παράδοξον λογικὴν τῆς φύσεως, ὥστε ἐν ταῖς περιπετείαις τοῦ βίου μία δυστυχία νὰ ἀποβαίνῃ πολλάκις πρόξενος μεγάλης εὐτυχίας.

Καὶ ἀληθῶς ἡ ἀπελπιστικὴ πρᾶξις τοῦ Ἰακώβου ἔδιδεν εἰς τὸν κ. Ραμελαὶν καὶ τὸν Κρεπινὲ καιρὸν νὰ θέσωσιν εἰς ἐφαρμογὴν τὸ σχέδιον τῆς γραίας μαρκησίας.

Ἐξ ὅλων, οἵτινες ἐνδιεφέροντο διὰ τὴν τύχην τοῦ Ἰακώβου, μόνη ἡ νεαρά του σύζυγος δὲν ἐπαρηγορεῖτο διὰ τὴν νέαν τροπὴν τῶν πραγμάτων. Μάτην ὁ θεῖός της καὶ ἡ μαρκησία ἐζήτουν νὰ τὴν πείσωσιν ὅτι ἡ πληγὴ ἐκείνη θὰ ἦτο ἴσως παραίτιος τῆς σωτηρίας του.

Τί μὲ μελλει ἐμέ, ἔλεγεν ὁλοφυρομένη, ἐὰν τὸν φεισθῇ ἡ λαιμητόμος καὶ μοῦ τὸν πάρῃ ὁ θάνατος;

(ἀκολουθεῖ)